Sosyalist

KURUCUSU: Dr. HİKMET KIVILCIMLI

SAYI: 53 7 Şubat 1978 Salı FİATI: 300 Krş.

DÜŞÜNCE VE DAVRANIŞ BİRBİRİNDEN AYRILMAZ!

HUKUMET, «EKONOMİK TEDBİRLER»LE PARABABALARINI KURTARMAK İSTİYOR

BU GERİCİ ASALAK EKONOMİ İLİŞKİLERİ İÇİNDE HER EKONOMİK TEDBİR SON TAHLİLDE VURGUNCULARIN SOFRASINA BİR KANLI ET SUNMAKTIR.

Ecevit hükümetinin Maliye Bakanı Z. Müezzinoğlu, hükümet güven oyu aldıktan hemen sonra, televizyonda her akşam ekonomimizle ilgili **«gerçekleri»** açıkladı. Bunlar yetmedi, gazetelere uzun uzun açıklamalar yaptı. Böylece, bizlerde, hükümetin ekonomi işlerini düzenleyecek en yetkili kişinin, dolayısıyla Ecevit hükümetinin ekonomi politikasını daha açıkça öğrenmiş olduk. Daha açıkça diyoruz çünkü, hükümet programında bu iş genel sözlerde kalıyordu.

Hükümet bugün pekçok Türkiye insanın gönlünde bir **«umut»**tur. Her gün yaşanan olaylar bu **«umut»**u küllese de gene, henüz sönmemiş bir kıvılcım küllerin altında yanmaktadır.

En önemli iş ekonomidir, biliriz. Para azalınca evlerimizde bile kavga artar. Birbirini pekçok seven aile fertleri kavgaya tutuşur. İşte tıpkı böyle, eğer hükümetlerden biri olan Ecevit hükümeti de halkımızın **işsizliğine, açlığına** bir çare bulamazsa, halkımız şimdi **«umut»** görse de, sonunda onunla da **kavga ya tutuşacaktır.** Burada bize düşen, halkımıza gerçekleri dilimizin döndüğü kadar anlatarak, onu boş **«umut»**lardan kurtarmaktır. Olayların hergün yaşanmasıyla acı acı uyanacak olan halkımızı, gerçek kurtuluş yoluna getirebilmektir. Bu arada eğer uyanırsa, elbet Ecevit de kurtulacaktır. Ama uyanmamakta ısrar eder, **halktan yana** davranacağına, insana pire kadar kıymet vermeyen parababaları ile, onların hergün gadrine uğrayan işçiyi, ezilen halkı **«barıştırma»** hayali peşinde giderse, sonunda ona, yufka yürekli halkımız da acımayacaktır.

Televizyonlarda ve radyolarda hergün Ecevit ve Bakanları barış ve halkın durumunun iyileştirileceğinden bahsediyorlar. Şimdilik ne barış görünüyor, ne de halkımız dün yediğinden bir lokma fazla yiyebiliyor.

Önemli konu **«ekonomi»** dedik ve Türkiye'de hergün herkes, belki de

(Devamı 2. Sayfada)

CHP KÜÇÜK KURULTAYI : «umut» un umutsuzluğu

CHP küçük kurultayı, «umut»un umutsuzluğunun romantik bir ilanı durumundaydı. Basına kurultayla ilgili Ecevit'in konuşması dışında pek az şey yansımadı. Böylece CHP içindeki küçük üretmenlerin sözcüleri neler dediler; CHP'nin finans-kapital'e teslim oluşuna tepkileri ne idi? Bunları izlemek mümkün olmadı. Ancak CHP genel başkanının sinirli ve CHP içindeki muhalifleri tehdit eden konuşmalarından anlıyoruz ki, CHP içinde bir hoşnutsuzluk vardır.

CHP, küçük kurultayı, CHP'nin finans-kapital vesayetinde hükümet kurmasının peşinden toplandı. Bu olgu küçük kurultayı kaçınılmazca belirledi. Ve Ecevit'in uzun konuşması «Devlet» üzerine oldu. Muhalefette Hür burjuva ve küçük burjuvaların özlemlerini dile getiren CHP, şimdi bütün tükürdüklerini yalamak durumundadır.

Devlet kimin devletidir? Ecevit bu soruya sınıfsal hiç bir taban koyamaz. Sadece devletin soyut işgalinden bahseder: **«Devlet işgal altındayken, yeni hükümeti kurmuş olanlar gereğince iktidar olamazlar»** diyor. Devlet kimin işgalindedir? Bir türlü açıklamaz, ama ardından **«iktidar olmak için ilkin devletteki ve okullardaki işgali sona erdireceğiz»** diyerek bir ipucu verir. «Okullardaki işgal» MHP militanlarınca yapılmaktadır. Öyleyse Ecevit «Devlet işgali»ni MHP'lilerce yapıldığını ve onların elinden kurtaracağını ima ediyor. Peki bu «işgali» kaldırınca ne olacak? Ecevit'in bu soruya cevabı şöyle: **«Uzaklaştıracağımız işgal kuvvetleri yerine başka işgal kuvvetlerini getirmeyi aklımızın köşesinden**

(Devamı 3. Sayfada)

Devrimci Eğitim Kurultayı toplandı

TÖB - DER tarafından düzenlenen Demokratik Eğitim Kurultayı, 4 Şubat günü bir hafta sürecek çalışmalarına başladı. Kurultayın ilk günü, TÖB - DER genel başkanı, Uluslararası Öğretmen Sendikaları Federasyonu Genel Sekreteri, Demokratik kitle örgülerinin ve siyasî parti genel başkanları konuşmalar yaptılar. Aşağıda Vatan Partisi Genel Başkanı Mehmet Özler'in bu kurultayda yaptığı konuşmayı sunuyoruz.

Gazetemiz gelecek sayısında kurultay çalışmalarının ve kararlarının bir değerlendirmesini yapacaktır.

VATAN PARTİSİ GENEL BAŞKANI ÖZLER'İN KONUŞMASI

Sayın delegeler, sayın konuklar, Türkiye'mizin en çok kanayan konularından birisi

(Devamı 2. Sayfada)

METAL İŞ KOLUNDA TEK İŞÇİ SENDİKASINI GERÇEKLEŞTİRMEK AMACIMIZ OLMALIDIR.

MESS İLE ANLAŞMADA NELER VERİLDİ, NELER ALINDI?

«İLERLEME»NİN BENCİLLİĞİ VE SEKTERLİĞİ YÜZÜNDEN GREVLER DEVRİMCİLERDEN, HALKTAN TECRİT EDİLEREK YALNIZLIĞA İTİLMİŞTİR.

İşçi sınıfının hiç bir mücadelesi küçümsenemez. «Hiç uzlaşma yok» diye bir şiarda prensip edinilemez. Her mücadelenin sonu ya zafer ya mağlubiyet ya da, ne zafer ne mağlubiyetle biter. Yani kuvvetler denk geldiği için kimse kimseyi yenemez. İşçi sınıfına yapılacak en büyük iyilik de mücadelenin sonuçları acı da olsa gerçekleri açıkca ortaya koymakla yapılır. İşçi sınıfı gerçekçidir, gerçekleri gizlemek onun özelliği değildir. Metal işçilerinin grevinin sonucu ne kazanılmış ne kaybedilmiştir? Sendika yöneticilerinin iddia ettiği gibi mücadele sonucu sağlananlar «tarihe geçecek bir zafer değildir». Elbette bu mücadelenin tarihte geçecek başka yanları vardır. Ama sonuçta sağlananlar zafer değildir. «Bu bir zaferdir» sözleri belki bu gün için metal işçilerinin moralini yüksek tutma açısından yararlı olabilir, devrimci bir rol oynayibilir. Maden-İş'le MESS arasında imzalanan anlaşmanın karakterini şöyle ifade edebiliriz: **Bu anlaşma Maden-İş'in tuş olmasını önleyen bir anlaşmadır. Maden-İş sayı ile yenilmiş sayılabilir.** Taleplerden nelerin alınmadığına bakınca bunu anlamak mümkündür.

1-)Uzlaşmazlık konularının en başında yer alan, işverenlerin «grup sözleşmeleri» talebi sendika tarafından kabul edilmiştir. İşverenlerin bu talebine boyun eğilmiştir. Gerçek böyle iken Maden-İş sendikası genel yürütme kurulunun yaptığı açıklama gerçeği gizleme ve işçileri yanıltmaya yöneliktir. **«sözleşme yürürlüklerinin bitiş tarihinin birleştirilmesi** (1. 9. 1979 olarak)»

(Devamı 3. Sayfada)

Eğitimi, halayı, marşı, türküsü, dayanışması ile bir bütün olmalı her grevimiz.

FİNANS - KAPİTAL KONTR-GERİLLA TARTIŞMASINI NİYE KÖRÜKLÜYOR?

Kontr-gerilla tartışmaları, finans-kapital partileri, gazeteleri, yazarları ve mutemet adamlarının konunun bilinçli bir şekilde üzerine gitmeleri ile son günlerde olğanüsüstü bir ciddilik kazandı. Finans kapital sözcüleri bu bilinçli gayretlerin de CHP'nin «sol»cularını, ve pek çok sosyalisti de peşine taktı, götürdü. Elbirliği ile Hürriyet gazetesi baş yazarının deyimi ile **«Ecevit köşeye itildi».** Bu toz duman içinde finans kapitalin niyetlerinin ve CHP «solcu»ları ile, sosyalistlerimizin «demokratlık uğruna» düştükleri gafletlerinin üzerinde durmak gerek. Çünkü, finans kapital gizli servislerinin açığa çıkartılmasını değil, tersine daha da bilinmez kılınmasını sağlayacak bir provokasyon söz konusudur.

KONTR-GERİLLA NEDİR?

Belki böyle bir soru bugün bile acaip karşılanacak. Ama Türkiye'de bir şeyin lafı, bazen onun ne olduğunu gizlemek için lüzumundan fazla çok kullanılır.

Adı ister «Kontr-gerilla» ister **«Devleti Kurtarma Örgütü»** olsun, ister **«Seferberlik Tetkik Kurulu»**, ister **«Özel Harp Dairesi»** densin, sözkonusu olan **devlettir**. Böylesi örgütlerin vuruculuğu, etkinliği, gizliliği **devletten** ayrı olmayışından gelir.

«Demokrasi» adına kelleler uçurulan düzenlerde bile en haykırıcı hak arama yolları böylesine yalnız parababalarına, nüfuz kodamanlarına açık kalınca, geri kalan Üst sınıf eylemlerinin nerelere dek dayandıklarını kestirmek güç olmasa gerektir. Kanunlar bile işleyemez duruma getirilmiş bir Toplumda, 'Legal' (resmî-kanunî) ve 'alenî' (açık, seçik) olduğu Anayasalara yazılmış Devletin hemen bütün gerçek vurucu güçleri 'GİZLİ' çalışır ve işlerler. 'Esrâar'ı 'Devlet' denildi mi, bütün akan sular, 'Yeraltına' geçer. Hepsinin 'adları' açıktır:

(Devamı 3. Sayfada)

17.1.1978 Tatvan

Sosyalist Gazetesi Yazı İşleri Müdürlüğü

Cevap 1 : Ülkemiz rejimin kaçınılmaz sonucu olan dışarıya bağımlı ve bağımsızlığını kaybetmenin verdiği acı sonuçların kıvranışı içinde. Ekonomi artık ne kendini yönlendirmeyi, ne de parababalarının çarkını döndürecek gücü kendinde bulamamaktadır. Sermayedar hammadde ve döviz yokluğu içinde sancılar çekerken bu arada, tefeciler halkın anasını ağlatıyor. Halk bulduğu tüketim maddelerini maliyetinin çok üzerinde olarak her gün küçülen bir lokma ekmeğini de binbir zorluklarla bulabilmekte...

İşte kurt dumanlı havayı arıyordu. Ve faşist baskılarını yüksek öğrenimden ilk öğrenime kadar en acımasız metotla uygulamakta. Bu hareket hattizatında kendi can çekişmesini ve sonunun yaklaşmakta olduğunu kanıtlamıyor mu?

Ama bu baskılar emekçi halk yığınlarının, işçi sınıfının o büyük mücadelesini daha çok sağlamlaştırmaktadır.

Cevap 2 : Bu durum sosyalistlere ve demokratlara çok görevler yüklemektedir. Herşeyden evvel anti - faşist kitleyi yönlendirebilmek ve onlara bir çizgi verebilmek için hiç zaman kaybetmeden, devrimci fraksiyonlarından değil, devrimciliklerinden taviz vermemek için bir Devrimci Dayanışma Birleşme Blok'u meydana getirmelidirler.

Düşman ortaktır. Ve tüm devrimci kitlelere bir yön verilmedikçe amacımız başarıya ulaşamaz. Bu meydana getirilmedi mi, faşizme taviz vermiş oluruz.

Devrimcilikten taviz verilemez.

Cevap 3 : Devrimci güçlerin örgütlenmesi için ilk adım, zaman, yer belirtilerek fraksiyon sözcülerinin partiler (Sosyalist) denetiminde ortak bir çizgi ve eylem görüşüne varmak üzere toplanması...

Bu sonucun en ücra köşede dahi hemen uygulamaya geçilmesi. Bu girişimleri engelleyenler sert olarak eleştirilmesi...

Cevap 4 : Sosyalist partilere ve eğilimlere düşen görev: uzlaşmaz görünen başlıca çelişkilerin şimdilik esnek tutulması ve amacın devrimci, anti - faşist, demokratların birleşerek bir örgüt kurma girişimi için bilinçli ve geniş bir adım atılması.

Tüm amaçlar, baş çelişki olan kapitalizmin ana can damarını kesmek için yönlendirmek olmalıdır. Ve kısır fraksiyon çelişkilerinin şimdilik esnek tutmak olmalıdır. Ve bu fraksiyon çatışmasının asla faşizme yüz ver-

(Devamı 3. Sayfada)

CHP Hükümeti ve sosyalist tavır

CHP hükümeti iş başında. Sosyalistlerimiz, CHP'ye sorumluluklarını hatırlatmakla, ona çıkış yolu göstermekle, görevlerini koymakla meşguller. Ama bütün bunlar ne doğru bir CHP tahliline ne de CHP'nin hükümeti nasıl kurduğunun doğru bir değerlendirmesine dayanmamakta. Hepsi doğrunun bir yerini yakalamış, orasından çekiştirmekte. Sonuçta ise somut hiç bir şey konamamakta, günün acil görevleri unutulmakta, boş lafla vakit geçirilmektedir.

CHP NASIL HÜKÜMET OLDU?

En özet ifade ile CHP hükümeti parababalarının uyarı, 11 AP milletvekilinin iltihakı ile kuruldu. Yeni hükümet finans-kapitalin güdümünde, onu bunalımdan sağ salim çıkartmaya yönelik bir program hazırladı. CHP, kendi programının bile gerisine düştü. Parababaları CHP'yi teslim aldılar. Yıllardır hükümet kurmak için gerekli çoğunluğu bulamayan CHP, hükümet olabilmek için finans-kapitalin 11 elemanına muhtaç oldu. İktidarı, kendisine ancak finans-kapitalin tevdi edeceğine inandı. Bunların yanısıra «MC enkazı» denilen ekonomik ve sosyal çöküntüde «devleti kurtarmak» ütopyasını şiar edinen CHP, parababalarına teslim bayrağını çekti.

CHP, temelde finans-kapitalin parti olmadığı için bugünkü durumunu ifade ederken «kendi programının bile gerisine düştüğünden», «parababalarının, CHP'yi teslim almaları»ndan söz ediyoruz. Yoksa bu deyimleri kullanmazdık.

Evet, içine düştükleri bunalımı işçi sınıfına ve emekçi halka ödetmek için şimdilik MC tipi hükümet biçimlerini elverişsiz ve yıpranmış bulan finans-kapital, CHP'yi —yanına 11 ajanını katarak— hükümet kurmaya çağırdı. Tüm inisiyatif kendisinde olduğu için de CHP'ye şartlarını dikte ettirdi. Bu somut durumda kendi solu ile ittifak kuramamış CHP'yi yanına çekmek finans-kapital için zor olmadı. Şimdi gerici bir programla, finans-kapitalce teslim alınmış CHP hükümeti var karşımızda.

Bu somut durum, CHP ve bugünkü hükümetle ilgili ikili görevi kendisini sosyalistlere dayatıyor: Bu görevin bir yanı, CHP'nin finans-kapitale teslimiyetinin deşifre edilmesi için mücadele etmek, diğer yanı ise, CHP'nin

(Devamı 2. Sayfada)

CEPHE HAKKINDA ANKET

Gazetemiz CEPHE sorunu ile ilgili bir anket düzenlemiştir.

Anketimize, ilericilerin, demokratların ve sosyalistlerin verecekleri cevapların «Cephe» ve bununla ilgili meseleler hakkındaki tartışmaları geliştireceği inancındayız.

Sorularımıza verilen cevapların 1,5 daktilo sayfasını aşmaması, tamamının gazetemizde yayınlanması gerekmektedir.

Okuyucularımızın cevaplarını gazete adresimize iletmelerini dileriz.

SOSYALİST

SORULAR:

1 — **Ülkemizdeki ekonomik ve politik durum hakkında görüşleriniz nelerdir?**

2 — **Bu genel durumun Sosyalistlere ve Demokratlara yüklediği özel görevler var mıdır? Bu görevler sizce nelerdir?**

3 — **Devrimci güçlerin oluşturacağı Cephe'nin örgütlenmesinde ilk adım olarak ne düşünüyorsunuz?**

4 — **Böyle bir Cephe'nin örgütlenmesinin ilk adımında Sosyalist Parti ve eğilimlere düşen görev sizce nedir?**

5 — **Vatan Partisi'nin Cephe örgütlenmesinin ilk adımı olarak «Sosyalistlerin bir Blok oluşturması» önerisi hakkında ne düşünüyorsunuz?**

EKONOMİK TEDBİRLER

(Baştarafı 1. Sayfada) en çok Ecevit'in Maliye Bakanı «ekonomi batakta» diye, feryat ediyor. Öyleyse bataktan nasıl çıkacaktır, işte bu konu Ecevit hükümetinin en önemli sorunudur.

MÜEZZİNOĞLU'NUN DURUM TESBİTİ

Önce Ecevit'in Maliye Bakanı içinde bulunduğumuz durumu nasıl tesbit etmektedir, ona bakmalıyız. Müezzinoğlu şöyle der:

«Türkiye'de hayat pahalılığı aslında bu istatistiklerin gösterdiğinden daha çok artmıştır. Türkiye'de yaygın bir pahalılık yaşanmaktadır.» (Milliyet, 27.1.1978).

Bu tesbite kimsenin itirazı olamaz, hatta Müezzinoğlu samimi davranıp, pahalılık rakamının devlet istatistiklerinden daha fazla olduğunu da söylüyor. Halkımızın her gün artan bir hızla yaşamanı tehdit eden pahalılığın artık gizlenecek, üstü örtülecek bir yanı kalmamıştır. Bu gerçeği kabul edebilmek de bir yiğitliktir. Ama esas olan, bunun sebebini bulup, o sebepten hareketle kökünü kurutmak için savaşmaktır. Maliye Bakanı uzun açıklamasında pahalılığın sebeplerine değinmez, ama dağınık mantığı ile şu üç örneği sanki birbirinden bağımsızmış gibi verir, geçer, gider. Örneklerden ilki kırtasiyeci, pahalı devletimizle ilgili:

«Sadece devlet kadrolarını şişirmek istihdam yaratmanın en iyi biçimi değildir. (...) İskenderun Demir Çelik İşletmesi, projesinde gerekli olduğu belirtilen kadroların iki kat fazlası kadroyla işletilme durumundadır. Bu işletme... tek örnek de değildir.» (a.y.) Evet, hemen bütün devlet işletmeleri, devlet daireleri böyle istif kadroyla doludur. İş sahası yaratamayan devlet bir yumurtayı on kişiye taşıtır. Hem yumurta taşınamaz, hem taşıyanlar işsizlikten tembelleşir, üretimsizlikten gövde ve beyinleri taşlaşır. Devlet halkı baskı altında tutabilmek için hergün daha çok adam beslemek zorundadır, daha çok adam besledikçe de artan masraflarını karşılayabilmek için halkı daha çok ezmek zorundadır. İşte bir yandan polis, bürokrat vb sayısı artarken, öte yandan da vergilerin artması bundandır.

Bakanın ikinci örneği, Türkiye finans - kapitalinin nasıl müsrif - vurguncu olduğunu, hayatı nasıl pahalandırdığını anlatır.

«Türkiye'de bir sakız için, belli bir sakızın reklamını yapmak için televizyona ödenen reklam ücreti 9 milyon lirayı bulmaktadır. Deterjanlar için 30 milyon üzerinde reklam ücreti ödeniyor. Bunlar tümüyle tüketiciye yansımaktadır» (a.y.) Tam bir hovardalık örneği ama, bu hovardalık finans - kapital tarafından halkımızın cebinden yapılmaktadır. Bu anormallik Müezzinoğlu'nun gözüne çarpmış, ama sadece o kadar. Lafı getirip burada bırakır.

Üçüncü örnekle Türkiye'mizin bezirgân ekonomi yapısını açıklamaya çalışır:

«Türkiye'de kredilerin büyük bir kısmı, bugün ticaretin ihtiyaclarını karşılamak yanında, ticaretin spekülasyona dönük kısmının işletilmesinde de araç olarak kullanılmaktadır.» (a.y.) Biz Bakanı şu rakamlarla desteklemeliyiz: 1976 yılında dağıtılan kredinin % 5'i sanayiye, % 5'i esnaf - sanatkâra, % 20'si tarıma, % 70'i de **büyük tüccara** verilmiştir.

İşte Türkiye'mizin ekonomik yapısına şöyle bir bakıverince hemen göze çarpan gerçeklikler bunlardır. Maliye Bakanı bu gerçekleri açık bir biçimde ve birbiriyle bağlantılı olarak anlatacağına, birbirinden bağımsız ayrı ayrı olaylarmış gibi, üstelik pahalılık derdimizle hiç ilişkisi yokmuşcasına anlatır. Bütün eksikliğine rağmen yine de Türkiye'mizin acı gerçekleri üzerinde gezinir. Bu kadarı iyi diyelim. Önemli olan bunların düzeltilmesi için nasıl bir yol tutulacağıdır.

HALKIN CEBİNDEN YENİ TEDBİRLER

Maliye Bakanı bu acı gerçeklerimizi açıkladıktan sonra çözüm için başlıca şunları sıralar:

1 — **«İhracatın arttırılması için teşvik tedbirleri alınacaktır.»**

2 — **«İşçi dövizlerinin yurda gelmesi sağlanacaktır.»**

3 — **«Yeni vergi düzenlemesi yapılacaktır.»**

Hemen herkes bu tedbirleri duyunca, «yeni bir şey yok» diyecektir. Bu tedbirleri MC de uygulamak istemiştir. Konuyu biraz açalım: bütün tedbirler para bulmaya yöneliktir. Yani gerek yeni yatırımlar, gerek dışarıdan mal alabilmek için para gereklidir. Bunu Türkiye bugüne kadar Merkez Bankasından karşılıksız para basarak sağlamaya çalıştı. Neticesi enflasyon oldu. Paranın değeri bir kere daha yerlere düştü. Şimdi hep biliyoruz, Türkiye'nin döviz depoları boşalmıştır. Dolayısıyla döviz gerekir ve yeni yatırımlar için sermaye gereklidir. Önce, önerilen yollarla bu problem çözümlenebilir mi? Sonra eğer çözümlenirse kimlerin lehine çözümlenir? Bu konulara değinelim.

Birincisi, **ihracatın arttırılması.** Bunun için dünya piyasalarında yarışabilecek mal üretiyor olmamız gerekir. Oysa Türkiye'nin ihracat ve ithalât durumu şöyledir:

İhracatımızın % 70'i tarım ve hayvancılığa, % 25'i sanayi mallarına, % 5'i madenciliğe dayanır.

İthalâtımızın ise % 96'sı yatırım ve ara mallarıdır. % 4 ise tüketim mallarıdır.

Tarım ürünleri ağırlıkta oldukça, bu yapı değişmedikçe ihracatımız artırılamaz. Sanayi ürünlerimiz ise hepsi dışa bağlı montaj ve patent ürünüdür. İthalât oranları bunu göstermektedir. Sanayi ürünlerimizi şu halimizle arttırıp, eksiltmek hemen hemen bizim elimizde değildir. Çünkü uluslararası parababaları sanayimizin % 96'sını kendine bağlamıştır.

Dolayısıyla Türkiye bu haliyle eskisinden fazla mal satamaz. Çünkü bütün ihracatımız tarım ürünleri üzerine oturmaktadır. Türkiye ağır sanayi toplumu yapılmadıkça, her ihracatımızı arttırma lafının altından **devalüasyon çıkacaktır.** Yani, modern üretimle malların maliyetini ucuzlatıp dünya pazarını ucuz mallarımızla döveceğimize, tersine paramızın değerini ucuzlatıp bu işi yapmaya kalkışırız. Ne yazık ki, Maliye Bakanı bu tedbirden kendi de umutsuzdur. **«İhracat alanında kısıtlı olanaklar olmakla birlikte, yani alınacak önlemlerle ihracatımız da kısa zamanda büyük gelişme sağlama olanağı sınırlı olmakla birlikte yine de bu alanda alınacak önlemler olduğunu düşünüyoruz.»** Müezzinoğlu **«alınacak önlemler»**i açıklamamaktadır. Yani modern ağır sanayi gibi bir çözümden bahsetmemektedir; ama sözünün bir yerinde **«Türkiye'de öteki ülkelerin yaptığı gibi para değerini koşullara göre yeniden gözden geçirmek zorunluğuyla karşı karşıya gelebilir, ya da bu ihtiyacı duyabilir»** diyor. Konu dolandırılmış. Yani yapılacak iş **«karşı karşıya gelebilir», «ihtiyaç duyabilir»** kelimeleri arkasına saklanmak isteniyor. Demek ihracatı artırmanın altından gene devalüasyon çıkmaktadır. Bu ekonomik yapıyla da ihracatımız artmaz, ama paranın değeri düşürüldüğünden borçlarımız bir çırpıda **milyarlarca lira artabilir.**

İkinci tedbir için ilâve bir şey söylemeye gerek yoktur. Paramız sağlam olmadıkça Alman bankalarında tutsak edilen yurt dışındaki işçilerin tasarrufları Türkiye'ye gelmeyecektir. İkide bir paramızın baş aşağı gitmesi bunu engelleyecektir.

Vergilere gelince, istendiği kadar yeni vergi düzenlemesi densin, eğer vergiler **«ileri vergi»,** yani kazanca göre artacak biçimde ayarlanmazsa, her yeni düzenleme çalışan insanlarımıza yeni yükler getirecektir. Gazetelerde hep okuyoruz; vergi lafı edilir edilmez bütün işverenler hep bir ağızdan **işçilerin vergi kaçırdığını açıkladılar. Çalışanların yarısının vergiye tabi olmadığını açıkladılar.** Bütün bu çabalar eski düzenlemenin kimin başında patlayacağını göstermektedir.

Demek ki her üç tedbir de yenilik değil. Bugüne kadar yapılanların devamından başka bir şey değildir. Burada esas mesele hep örtülmektedir. Müezzinoğlu bir yandan reklam müsrifliğine, devletin pahalandırılmasına, ticaret spekülasyonlarına değinir, öte yandan sermaye bulmaya gelince kabak çalışan insanlarımızın üstünde patlar. Bu vurguncular, yani **finans - kapital** ve **tefeci - bezirgânlar** alt edilmedikçe, diyelim ki bu tedbirlerle döviz bulundu; yatırımlar için sermaye bulundu; bütün bunlar yeni vurgunlara yem olmayacak mıdır? Hem ticarette milyarlarımızın çar-çur edildiğinden bahset hem de o kumpanyalara dokunma, hem çiklet ve deterjanla milyonların hovardaca harcanmasından bahset; hem de çiklet ve deterjan **«sanayiine»** döviz ara.

Müezzinoğlu, saydığı tedbirlerle olmaz ya, bir an olduğunu varsayalım milyarlar bulsa, eğer bahsettiği vurguncuları —ki Türkiye ekonomisine onlar tepeden tırnağa hakimdir— tasfiye etmezse, bu milyarların yeni vurgunlara gitmesi kaçınılmazdır. Bu gerici asalak ekonomi ilişkileri içinde her tedbir son tahlilde, vurguncuların sofrasına bir kanlı et sunmak olur.

Müezzinoğlu bunca **«tedbir»**den sonra bunu mu yapacaktır? Yani halkımız parababalarının çıkarları lehine bir kere daha işsizlik - pahalılık cehennemine mi itilecektir?

Buna ne yazık ki evet demek zorundayız. Bu bir kehanet değildir. Halkımız kendinden **«umut»**lu olsa da, Müezzinoğlu şunları söylemeden edemez. İki gerçeklik kehanetimizi ispatlayacaktır. İlki enflasyonla nasıl mücadele edilecektir?

«...fiyatların dondurulmasıyla ilgili uygulamaların geçmişteki sonuçlarını da göz önünde tutacak olursak, böyle bir yaklaşım Türkiye'de ücretlerin dondurulması şeklinde daha çok kendini gösterecektir. Ücretlerin denetim altında bulundurulması mümkün olduğu için ücretler dondurulacaktır. Fakat fiyatların dondurulmuş olmasına karşın sanıyorum ki dondurulmuş fiyatlar üzerinden malların satılmasını gerçekleştirmek mümkün olmayacaktır.» (a.y.)

Müezzinoğlu burada lafı dolandırmadan açık konuşmuş. Enflasyon üretim kıtlığına karşılık, değersiz kâğıt para basmaktan doğar. Yani üretim kıtlığının bir sonucudur. Biz de de vurguncu parababaları üretim yerine, binbir reklam ve el değiştirme ile malı ateş pahası yaparlar. Oysa Müezzinoğlu ne yapıyor? Fiyatlar dondurulamayacağı için, ücretler dondurulmalıdır demeye getiriyor. Fiyatlar niye dondurulamaz mış; çünkü **«Dondurulmuş fiyatlar üzerinden malların satılmasını gerçekleştirmek mümkün olmayacak»** mış. Fiyatların sahibi parababalarıdır. Böylece Müezzinoğlu **«Ben parababalarına söz geçiremem, onlar bildiğini okur, ama işçiye, memura, söz geçirebilirim, ücretler dondurulabilir»** diyor. Demek Müezzinoğlu enflasyonla mücadele ederken sebebe değil, (parababalarının spekülasyonu) sonuca saldırarak halkımızı bir lokma ekmeğe muhtac edecektir. Fiyatlara söz geçiremeyince ücretlere saldıran bir iktidar ne kadar **«Umut»** olabilir? Bu; Ecevit kabinesinin halka, vatana birinci ihanet yeltenişidir.

İkincisi, Müezzinoğlu vurguncuları söyleyip de onları tasviye edemeyince, para bulmak için sonunda IMF'nin eteğine gidecektir.

«Para Fonu'nun bundan sonra yapacağı değerlendirme ve (...) yakacağı yeşil ışık kuşkusuz önemlidir.» Demek Müezzinoğlu IMF'den yeşil ışık beklemektedir. Ülkemizdeki vurgunculara açık açık dokunamayacağını söyleyen Müezzinoğlu onların lehine, uluslararası vurguncularla işbirliği yapacaktır. IMF kara gözümüze para vermiyor. **Devalüasyon** ve **«ekonomik gelişmeyi yavaşlatmamızı»** istiyor. İşte, IMF ile anlaşma hazırlıkları; Ecevit kabinesinin halka, vatana ikinci ihanet yeltenişidir.

Son olarak şunu belirtelim; Ecevit hükümeti ve Müezzinoğlu hem vurguncuları yarım ağız söyleyerek, hem de neden onlara hizmet etmek gibi bir çelişki içine düşerler. CHP memleketimizdeki tekelcileşememiş, bu vurguncuların arasına tam anlamıyla katılamamış, ufak - tefek, vahşi kapitalistlerin sözcüsüdür. Vurguncolardan **rahatsızlığı** bundandır. Ama o, vurguncolardan rahatsız olduğu kadar, **halkın devrimci isteklerinden de rahatsız** olur. Yapısı gereği **arafattadır.** İşte halkın **«umut»**u, halkın devrimci nefretinin gittikçe yükselmesinden dolayı, **halktan korkusuna,** vurguncularla, pek hoşlanmasa da, işbirliği yapmaktadır.

Maliye Bakanının açıklamaları en küçük bir **«umut»**u dahi tuz - buz etmeye yeterlidir. Elbet halkımız çok laf dinlemiştir. Ama işe bakar. Şimdi Müezzinoğlu'nu da Vatan Partisi'ni de dinliyor. Önümüzdeki günler iş günleri, karamukla buğdayı ayıracak günlerdir.

Okuyucularımıza

Yer darlığı nedeniyle; **Cephe Tartışmaları** adlı yazı dizimizin bu sayıdaki **Devrimci Yol ve Cephe** konulu bölümünü,

Vatan Partisi Mücadele Tarihinden Belgeler serimizi son anda çıkarmak zorunda kaldık.

Önümüzdeki sayıda bu yazılar devam edecektir.

Oldukça önemli bu **teknik** hatadan dolayı özür dileriz.

SOSYALİST

VATAN PARTİSİ G. BAŞKANI ÖZLER'İN

(Baştarafı 1. Sayfada) olan, eğitim meselemizle ilgili, bu kurultayda, düşüncelerimizi kısaca da olsa sizlere duyurmak fırsatını verdiği için TÖB - DER'e, Vatan Partisi adına teşekkür eder, hepinizi saygıyla selamlarım.

Sözlerimin başında, böyle bir kurultayın önemini belirtmeliyim. Millî Eğitim Bakanlığının topladığı, muhtevadan yoksun kurultaylara bir alternatif olan ve ilki 1968'de TÖS tarafından örgütlenen bu kurultaylar, muhakkak ki eğitim sorunumuza en gerçekçi yaklaşımları bulacaktır. Öyleyse, bu kurultayların eğitim davamıza önemli katkısını ummak hakkımızdır. Partim adına konuşurken, kurultayın eğitim davamıza en gerçekçi yaklaşımları yapma çabasına konuya bakışımızı bir iki kelimeyle özetliyerek, yardımcı olmayı görev biliyorum. Bir konuk konuşmasında yadırganabilirse de, eğitim emekçilerinin açık görüşlülüğüne güvenerek, kurultayın organizasyonu ile ilgili bir iki noktaya değinmek isterim. Kurultayın en yararlı çalışmayı yapması ve bunun mantık sonucu olarak ta, bitiminde, Türkiye Eğitim emekçilerinin ve kendini bu konu ile ilgili gören her yurtseverin önüne, eğitim davamızla ilgili tezlerini açıklaması, dileğimizdir. Bu çabaların baştan kotarılışında, özellikle iki konu veya iki eksiklik dikkatimizi çekti.

İlki kurultay gündemidir. Eğitim sorunlarımızın hemen hepsi, biri diğerine göre ağırlık verilmeden, yani bir belkemiği seçilmeden gündemde yer almaktadır. Bu durum, dertlerimizin ne kadar çok olduğunu gösterir. Ve TÖB-DER in çeşitli örgütlerle dayanışarak, bu sorunları aydınlığa çıkırma çabası da son derece haklıdır, doğaldır. Fakat, belli konulara ağırlık verilmesi, sorunların çözümünde pek çok yarar getirecektir. Bize göre eğitim tarihçemiz eğitim - üretim ilişkileri açısından değerlendirildiğinde, ancak o zaman, bu günün sorunlarına aydınlık bir biçimde bakabiliriz.

İkinci konu da eğiten ve eğitilenlerin örgütlenmesi sorunları olabilir. Kurultay gündeminde bu sorunlar ağırlıkta olmalıydı. Hatta kurultay gündemi şimdilik sadece bu iki konudan ibaret olabilirdi.

İkinci eksiklik ise şudur, eğitim meselesi bir eğitim politikası gerektirir. Politika deyince de işe siyasî partiler girer. Bu nedenle kurultayda açıkça, eğitim sorunlarımızda, hiç değilse eğitim politikası gibi temel konularda, Sosyalist siyasî partilerimizin görüşlerinin kardeşçe tartışılıp değerlendirilmesi sağlanmalıydı. Eğitim politikası konusunda uzman mantığı yerine, sosyalistlerin eğitim siyasetleri önde tutulmalıydı.

Bu eleştirilerimize geç kalmış denebilir, haklıdır da. Fakat yararına inandığım için açıklamayı gereksiz görmedim.

Demokratik Eğitim Kurultayı nasıl bir zeminden çıkagelmiştir ve nasıl bir zemine oturtulmalıdır? Bu konunun açıklanması için Türkiye'de bu güne kadar sürdürülen eğitim politikası ile ekonomimizin nasıl birbirini etkilediğine değinilmelidir.

M. Kemal **«Türkye Cumhuriyeti'nin temeli kültürdür.»** diyerek, birinci Kuvayı Milliyecilerin eğitim politikasını açıklamış oluyordu. Elbette bu görüş yıllar boyu sosyal yapı gerçekliklerimizle boğuşmuş ve yenilmiştir. Ekonomi temelinden kopuk bir kültür boşta kalmaya elbet mahkûmdur. Kuvayi Milliyeciler devrimci gelenekleri ile bir yandan gericiliği tasfiye ederken, öte yandan sınıf temelinden yoksun bir eğitim politikasını benimsemişlerdir. Tek parti dönemini kapsayan **«imtiyazsız, sınıfsız bir toplumuz.»** felsefesi eğitimde de yansımasını bulmuş, Köy Enstitüleri ve İlkokul Seferberlikleri bu mantıkla açılmıştır. Maddî temelden yoksun İlkokul Seferberliği **«okul masrafına katılmak için tek ineğini satmayan dul kadını jandarma sopası altında falakaya yatırmak sonucunu vermiştir.»** böylece bir yandan halkımız okuldan bezdirilirken, öte yandan zibidi müteahhitler zengin edilmiş, boş binalar çürümeye bırakılmıştır. Seferberliğin ikinci sonucu ise, **«Okul görmüşler arasından taze hırsızlar türemesidir. Köye okul gitmiş, fakat üretim Etiler çağındakini geçmemiş, belki, toprağın ve ormansızlaşmanın verimsizliği yüzünden daha da geri gitmiştir. Kuru okul ve eğitimle dünya görüşü ve ihtiyaçları genişleyen köy çocuğu, geçim şartlarında okul ve eğitimin uyandırdığı eğilimleri karşılayacak bir yükselişe kavuşamayınca, normal köy münasebetleri ile sağlayamadığı dileklerini çalmak gibi anormal yoldan gidermek zorunda kalmıştır.»**

İşte maddî temelden yoksun, sonsuz iyi dileklerle açılmış İlkokul Seferberliğinin iki hazin sonucu budur. Köy ekonomisine ve kollektif üretkenliğe dayanan Köy Enstitüleri ise, dönemin iktidarlarının **«köylüyü sınıf mücadelesinden alakoymak»** niyetleriyle kurulmasına rağmen, olumlu birer eğitim - üretim yuvası haline gelmişlerdir. Ama bu durum, başta gerici tefeci - bezirgânları aşırıca ürkütünce Menderes İktidarı eliyle bir çırpıda yok edilerek, 12.193 öğrenci köyün karanlıklarına yeniden itilmiştir.

Eğitim politikasında 1950 patlamasıyla önemli bir yön değiştirme olmuştur. Oturaklaşan finans - kapital iktidarı Kuvayı Milliyeciliğin vesayetinden kurtulunca onun yaptıklarını taşlamıştır.

Cumhuriyetin ilk 7 yılında İmam Hatip Okuları 29'dan 2'ye inmiş, daha sonra tamamen ortadan kalkmıştır. Sanayi okullarının sayısı 14'ü bulmuş, 5 de tarım okulu açılmıştır. Cumhuriyetin ilk dönemlerindeki bu olumlu denebilecek gelişmeler Kuvayı Milliyecilerin devrimci geleneğine ve Kurtuluş Savaşının taze izlerine bağlanabilir.

1953'lerde ise durum şudur: sanayiye kalifiye işçi yetiştirecek Sanat Okulları Cumhuriyetin ilk yıllarına göre 8 kat artarken, Ticaret Okulları 49 kat artmıştır. Yani Ticaret Okulları Sanat Okullarından 6 kat daha hızla çoğalmışlardır. Tarım Okuları ise sadece 4,5 kat artabilmiştir. Öte yandan Cumhuriyetin ilk 10 yılında tamamen ortadan silinen İmam Hatip Okuları 1953 yılında 6 kat artmıştır.

Böylece, Cumhuriyetin 30'ncu yılında sanayi ve modern tarım kültürü zararına Ticaret - Ağa kültürü dengelenmiştir. Eğitim rakamlarımızdaki bu değişim, Türkiye'mizdeki finans - kapital, tefeci - bezirgân ittifakının somut göstergelerinden biridir. 1950'lerde gerçekleşen bu çiftleşme kendinden önceki bütün olumlu gelişimleri öldürmüş, üretim yerine bezirgânlığa dayanan ekonomimizde Ticaret Okuları egemenliği belirginleşmiş, finans - kapital, tefeci - bezirgân ittifakı kendi kültürünü açıkça dayatmıştır. Bu durum patent ve montajcılığa dayanan teknik yaratıcılık istemiyen ekonomimizin kaçınılmaz mantık sonucudur. Teknik gericiliğe en tipik örnek olarak, Nazi Almanyasından kovulan, fakat Amerikan emperyalistleri tarafından el üstünde tutulan Einstain'ın kitaplarının 12 Mart'ta yasaklanmasıdır. Bu, Türkiye finans - kapitalinin sosyal bilim düşmanlığı içinde de olduğunu gösterir.

Batıda kapitalizm en modern gelişimleri gösterebildi. Girişkenlik ve yaratıcılık üstüne oturduğundan kendi kültürünü yaratmış, beslemiştir. Tekelcilikle kavrulmuş bezirgân ekonomimiz ise, Ticaret Okullarından ve İmam Hatip Okullarından ötesine elbet fazla ihtiyaç duymayacaktır.

Topyekûn kültür yoksunluğumuz için ise, nüfusun % 46'sının okuma - yazma bilmediğini söylemek yeterlidir.

Ekonomimizdeki bu gidişe bağlı olarak eğitim sistemimizdeki gelişimi özetledikten sonra, bu gelişim içinde eğitim emekçisi öğretmenlerimizin durumu nasıl değişmiştir.

Bu değişimde tıpkı eğitimdeki yön değiştirme gibidir. Yani, Cumhuriyetin ilk yıllarında ve 1950'lere kadar Kuvayı Milliyeciliğin olumlu etkisi sonucu öğretmenlerimiz, ekonomik yönden değilse bile, kültür görevleri açısından az çok olumlu bir ortam içerisinde olmuşlardır. Fakat, özellikle 1950 sonrası Türkiye'de finans - kapital, tefeci - bezirgân gericiliğinin oturaklaşması etkisini kültür alanında göstermiş eğitim emekçilerinin kıyımı ön plana çıkmıştır. Öğretmenlerin aydın beyinlerini bu güne kadar binbir işkence ile körleştiremiyen iktidarlar en son ışığı kaynağından söndürme gayretiyle Eğitim Enstitülerini faşistleştirme yolunu tuttular. Bunun da sökmediğini, sökemiyeceğini yaşıyoruz.

Özetle Demokratik Eğitim Kurultayı kaçınılmaz olarak bezirgân ekonomimizin şekillendirdiği çarpık eğitim sistemimizin içinden çıkıp gelmiştir. Fakat kendi muhtacı himmet dede olan finans - kapitalimiz kendi kültürünü bütün genç beyinlere akıtabilecek bir köle eğitimciler ağını örememektedir. Hatta 50 yılın mücadelesi ile daha bilenmiş, daha kararlı hale gelmiş eğitim emekçilerine karşı, hergün daha açık tavır almakta, onları açlık ve ölüm korkusu ile köleleştirmek istemektedir. Eğitim emekçileri bu köleleştirme savaşına karşı en çetin mücadeleyi veriyorlar. İşte Demokratik Eğitim Kurultayının oturması gereken zemin budur. Bu ruhun cisimleşmesi ancak kuvvetli bir örgütle olur. Finans - kapital gerici ve çarpık eğitim ağını kurmuş fakat Uluslararası finans - kapitalin artıklarıyla yaşadığından bu eğitim ağı içindeki öğretmenleri ve genç beyinleri kendi kültürüyle kullaştıramamıştır. Bu çelişki Demokratik Eğitim Kurultayının varlık şartı, hareket noktasıdır. Elbette hepimizin her gün saydığı eğitimimizdeki sapıklıkların köklü bir çözümü Demokratik bir Halk İktidarını gerektirir. Fakat sağlıklı bir politikayla yönlendirilen güçlü bir örgütlenme finans - kapitalin pek çok soysuzlaştırma çabasını boşa çıkarabilir. Bütün eğitim emekçilerini mücadeleye çekebilen bir öğretmen örgütü ile son kişisine kadar örgütlenmiş güçlü bir öğrenci örgütlenmesi dayanışma içinde olurlarsa önemli adımlar atılabilir.

Bunun en somut örneğini her geçen gün daha da sapıklaştırılan faşist ideoloji ile donatılan ders kitaplarının devrimci karşıtlarının hazırlanmasını örnek alabiliriz. Şimdi önümüzde dağ gibi duran bu görev öğretmen ve öğrenci örgütleri arasındaki dayanışma ile başarılabilecektir. Böylece finans - kapitalin eskiden beri kışkırttığı ve içinde bulunduğumuz günlerde buhranın sonucu olarak azıttırdığı ırkçı - faşist propagandası kırılabilecek, etkisi azaltılabilecektir.

Sonuç olarak, Kurultayın önündeki en önemli görev eğitim tarihçemiz ışığında, bu konudaki deneylerimizi örgütlenme potasına akıtmaktır. En doğru teorik techizatla donatılmış en geniş bir öğretmen öğrenci örgütlenmesi silahımızdır. Sağlıklı bir eğitim politikası güçlü bir örgüt manivelası ile mevcut gerici üretim ilişkilerimizi zorlayabilecektir.

Kurultaya uzun ve yorucu çalışmasında başarılar dilerim.

CHP Hükümeti ve sosyalist tavır

(Baştarafı 1. Sayfada) ya da en azından CHP saflarındaki küçük üreticilerin finans-kapital boyunduruğundan kurtarılması için savaşmak. Bu iki görev de birbirine son derece bağımlıdır. CHP'nin finans-kapitale teslimiyetinin deşifre edilmesi aynı zamanda onun burjuva karakterinin açığa çıkartılması demektir. Burjuva karakteri, CHP'nin finans-kapital zümresine teslimiyetinde önemli bir faktördür. Ama bu burjuva karakter, CHP saflarındaki finans-kapital zümresi dışında kalan hür (yaban) burjuvalardan ve küçük burjuvalardan kaynaklanır; ve unutmamak gerekir ki CHP'nin hür burjuvaları ve küçük burjuvaları, azınlığın azınlığı finans-kapital cephesinde sürekli yer alamayacak denli kalabalıktırlar. Onun için CHP'nin, hiç değilse CHP'de saf tutmuş küçük üreticilerin, demokrasi cephesine, Halk Cephesine kazanılması görevi sosyalistlerin önünde durmaktadır. CHP saflarındaki küçük üreticilere, finans-kapitale teslimiyetin kurtuluşlarını her gün biraz daha fazla geciktirdiğini anlatmak gerekir; onlara kurtuluşun işçi sınıfı ile ittifakta olduğunu göstermelidir.

Bu görevler, lafla yerine getirilemez. Gerek CHP'nin teslimiyetini halka ve işçi sınıfına anlatmak, gerekse küçük üreticileri işçi sınıfı ile ittifaka çekmek örgütlü güç ile hayata geçirilir. Bu örgütlü güç, şu aşamada SOSYALİST BLOK'tur. SOSYALİST BLOK — en acil ve yakıcı görev olarak durmaktadır. SOSYALİST BLOK'u göz ardı ederek CHP hükümetine karşı sosyalist tavırdan söz etmek, sadece laf etmektir.

Vatan Partisi dışındaki sosyalistler, CHP hükümet olmazdan önce de geçerli olan bu görevi göz ardı ettiler. Kendi solunda etkin, örgütlü bir gücün, yani somut olarak sosyalist blok'un olmayışı, küçük üreticilerin finans-kapital arabasına bağlanmasının maskelenmesine yardım etti.

Sosyalistlerimiz bugüne kadar, CHP'yi finans-kapital partisi saymaktan, demokrasinin-özgürlüklerin biricik teminatı olarak görmeye kadar çeşitli yanlış değerlendirmeler arasında yalpalayıp durdular. Bunun doğal sonucu CHP'yi demokrasi cephesinde tutmanın, onun kendi solundaki güçlerle, sosyalistlerle ittifak etmesi olduğunu göremediler. Bu ittifakın ancak sosyalist blok'un hayata geçirilmesi ile mümkün olabileceğini akıllarına bile getiremediler. Sosyalist blok probleminin önemini ve perspektivini kavrayamadılar.

Şu anda ise yeni bir durum vardır. CHP, yukarıda anlattığımız şekilde hükümetini kurmuştur. Vatan Partisi dışında, sol yine CHP ve onun hükümeti hakkında ne dediğini bilmez durumdadır. Yine sadece boş laf etmektedir. Her şeyden önce, CHP hükümeti hakkında en olumsuz değerlendirmelerde bulunanlarla bile bir rekabet mevcuttur. YÜRÜYÜŞ dergisi bir yanda, bugünkü hükümetten «MC hükümetinin ekonomik programını daha hızlı, daha derinlemesine ve daha yaygın bir biçimde uygulamak için görev başında» olduğunu söylerken (YÜRÜYÜŞ, s. 147), aynı sayıda bugünkü hükümetin bu şekilde kurulmasının, «CHP yönetiminin emekçi halk kitleleri karşısındaki sorumluluklarını (...) ortadan kaldırabilmiş değildir» demektedir. Bu, «sorumluluklar» dan kastedilen, her halde CHP'nin nisbeten ilerici ve demokrat hedefleridir. CHP'nin bu sorumluluktan niye kaçamayacağı, ya da en azından sosyalistlerin bunun için somut olarak ne yapması gerektiği üzerine laf edilmez. Öylesine vaadleri olan CHP, bugün niye-Yürüyüş'ün deyimiyle - MC'nin görevlerini devam ettirmek için görev başında olmuştur? Bunlara cevap bile verilmez.

Bir diğer sosyalist yayın, KİTLE ise, yeni hükümete «şans» tanımaktadır. Ona göre, yeni hükümetin tek şansı vardır: «demokrasi güçleri ile işbirliği yapmak» (Kitle s. 195) ve yine «Ecevit Kabinesi, faşizme karşı olduğunu ispatlamak zorundadır». Oysa bu hükümet bizzat CHP'nin diğer demokrasi güçleri ile ittifak yapmaması temeli üzerine kurulmuştur. Demokrasi güçleri ile işbirliği yapmak bu hükümet için olsa olsa bir şanssızlık olabilir. CHP daha muhalefette iken başarılmayan bu ittifak sorunu için, KİTLE, CHP hükümet kurduğunda da somut hiç bir şey önermemekte, yine sadece laf etmektedir. Sosyalistlere değil, CHP'ye «görev»ler yükler, daha da ileri gider «şans»lar tanır.

Devrimci Yol, «Emekçi halk için değerli bir barış ve can güvenliğini gerçekten sağlamaya niyetli ise, hükümetin, faşist çeteleri dağıtmak, faşist işkence ve cinayet şebekelerini yok etmek için gerçek bir savaş vermesi gerek»tiğini Ecevit'e hatırlatır (!)

Bütün bu boş lafların, slogan atmakla iş bitirme hayallerinin temelinde, CHP'yi ve onun hükümeti kuruş şartlarını bütün yanları ile doğru tahlil edememek yatar.

Sosyalistler, CHP hükümet kurmadan önce de, şu anda kurduktan sonra da geçerli ve gerekli olan SOSYALİST BLOK problemine eğilmek zorundadırlar. CHP'nin «umut» olmadığını, CHP'nin finans-kapital rotasına sokulduğunu halka ve işçi sınıfına anlatmak, küçük üreticilere CHP'nin bu yanlış rotasını açıklamak SOSYALİST BLOK'u hayata geçirmekle mümkündür. SOSYALİST BLOK, yığınları CHP'yi «umut» olarak görmekten, devrimci talepleri içi boş ve kof slogan olarak kalmaktan, CHP içindeki küçük burjuva demokratlarını gafletten kurtaracaktır.

Sosyalist Blok görevini kavramadan, CHP'yi — en azından küçük üreticileri — finans-kapital rotasından çıkarma görevini üstlenmeden, CHP'ye ne küfür etmek, ne övgüde bulunmak, ne şans tanımak, ne sorumluluğunu hatırlatmak sosyalistleri bir yere vardırmaz. Atı alan finans-kapital Üsküdar'ı geçer. O zaman meseleyi kavramak için de, görev üstlenmek için de artık çok geç olur.

MESS ile anlaşmada

(Baştarafı 1. Sayfada)

«grup sözleşmesi» yapmaktan başka ne anlama gelir. MESS başkan yardımcısı B. Ersöz bu gerçeği, **«çalışma barışını sağlayacak bir toplu sözleşme sisteminin gerçekleştirilmesini** en önemli kazanç saydığını söyleyerek» açıklıyor. Sendika yöneticileri kimleri avutmaya çalışıyor. Üstelik sendika yöneticileri garip çelişkilere düşmekten de geri kalmıyor. Sendika genel başkanı Kemal Türkler **«sendikamız ile MESS arasında aylarca süren savaşım.. mevcut toplu sözleşme dönemini yeni bir aşamaya getirmiştir.»** derken bundan başka neyi kastediyor?

2-) Sendika tarafından uyuşmazlık konusu yapılan, DGM mahkemeleri kanununun çıkarılmasını protesto eylemleri dolayısıyla işten çıkarılan 900 kadar işçinin yeniden işlerine alınması talebi, MESS tarafından kabul edilmiyor. Buna karşılık o işçiler için önemsiz ufak tefek haklar alınıyor. Asıl önemli olan, işçilerinin **en bilinçli, en militan liderlerinin fabrikalara geriye aldırabilmekti.** O işçiler aynı zaman da sendikanın fabrikalardaki dayanağı, militan öncü kadrolarıydı. Onların işyerlerine geri dönmesine karşılık olarak bazı taleplerden vazgeçilebilir, veya bazı şeyler daha az istenebilirdi. Fakat işverenler ve MESS konunun önemini ve ciddiyetini çok iyi kavradıkları için bu sorundan hiç taviz vermemişler ve sonuna kadar uzlaşmaz davranarak, sendikanın talebini kabul etmeyi başarmışlardır. Bununla da kalmamışlar grevler sırasında başka işyerlerinde çalışan 50-60 kadar işçinin de işlerine son vermişlerdir. Sözleşme imzalandığı halde bu işçilerin durumlarında aydınlığa kavuşturulamamıştır.

3-) Kıdem tazminatlarının artırılması talebine karşı MESS sonuna kadar direnmiş ve kabul etmemiştir. Bu konuda Maden-İş'in değil MESS'in dediği olmuştur.

4-) Grevde geçen günlerin ücretlerinin işverenler tarafından işçilere ödenmesi talebi, MESS tarafından reddedilmiştir. (Bu sorun grevle birlikte doğan bir sorundur). Bu konuda işverenler «grevde geçen sürelere ait ikramiyeler ve yan ödemeleri» ödemeyi kabul etmişlerdir.

En önemli uyuşmazlık konularını teşkil eden bu dört madde hep işverenler sendikasının (MESS'in) dedikleri olmuştur.

Buna karşılık sendika şunları almıştır:

a) «Aylık ücrete 4500 - 7200 lira arasında zam» (bu miktarlar iş verenlerin teklif ettiklerini biraz geçer) işverenler burada taviz vermişlerdir. (işverenler 4000-6000 tesbit etmişlerdi.)

b) «En az bir maaş ilave ikramiye» (işverenler ikramiye tavanını senede üç maaş olarak tesbit etmişlerdir. Bazı işyerleri için dörde çıkmışlardır. Burada da küçük bir taviz vermişlerdir).

c) «yakacak, bayram, izin ödeneklerine % 200 zam» (bu geçici haklardaki artış sadece kulak dolduruyor.)

d) «çalışma süreleri birinci yıl haftada 47,5 saatte (yarım saat indiriliyor) ikinci yıl haftada 46,5 saatte (birinci yıla göre bir saat indiriliyor) indirildi». (Bunlar biraz dişe dokunuyor. Sendikanın **«en önemli»** kazancı budur.

e) Yıllık izinlerde ilk kademelere üçer, son kademeye birer gün ilave edildi (bunlar rica minnet koparılmışa benziyor).

Görüldüğü gibi ücretlerde ve sosyal haklarda sağlanan artışlar sendika yöneticilerinin abarttığı kadar değil. Bu küçük artışlara bakarak sendikanın başarılı bir sözleşme yaptığı söylenemez. **Sendikanın «başarısı» 8 aylık bir mücadeleden sonra, «bir kölelik anlaşması» imzalar duruma düşmeyi önlemesindedir. Tuşla yenilmeyi önleyebilmesindedir. Aslında sendika bu mücadelenin sonucunu çok daha iyi bitirebilirdi. Ama yapılan hatalar yüzünden bu sonuç sağlanamadı.**

YAPILAN HATALAR VE ALINACAK DERSLER

Bayarıya ulaşmamızın temel şartlarından biri mücadelemizin eleştirisini yaparak gelecek için dersler çıkarmamızda yatar. İşçi sınıfının mücadelesinin zafere ulaşması için, geçmiş kavgasını dikkatle inceleyip, eleştirip gelecek için sonuçlar çıkarmamız gerekir. Bu anlayışla önce sendika şeflerinin yaptıkları hataları ele alacağız.

Maden-İş yöneticilerinin bazı konularda (MESS'i taraf olarak kabul etmeme gibi konularda) gerçeklere gözlerini kapama yolunu seçtiklerine daha önce işaret ettik. Yine daha önce sendika yöneticilerinin, uyuşmazlık konusu olan sorunlar üzerinde etraflıca ve derinlemesine uyuşmazlık maddelerini asgariye indirmeyi fakat onlar için kararlıca savaşmayı planlamadıklarını belirttik. Öyle ki bazı uşlaşmazlık konuları üzerinde, greve çıkıldıktan bir ay sonra görüş değiştirdiklerini gördük. Yine bunlara bağlı olarak şunu söyleyebiliriz: **sendika yöneticileri giriştikleri mücadelenin önemini ve boyutlarını tam anlamıyla değerlendirememişlerdir. Bu mücadelenin uzun ve çetin süreceğini, ona göre hazırlanmak ve güçleri hazırlamak gerektiğini kavrayamamışlardır. Gerek buhran şartlarını iyi değerlendirememekten. gerek düşmanın gücünü** (MESS'in gücünü) **yanlış değerlendirmekten, gerekse işçi sınıfı dışındaki bazı güçlere bel bağlamaktan olsun, Maden-İş yöneticileri dar görüşlülüğe düşmüşlerdir.** Ve mücadelenin 3-4 ay süreceğini hesaplamayarak kendilerini ona göre hazırlamışlardır. Mücadelenin uzaması ve keskinleşmesi, üstelik MESS in taarruz yenilemesi, Maden-İş'i son derece güç durumlara düşürmüştür. Sendika baştan beri, savaşın önemli bir prensibini çiğnemiştir. Savaşa girdiği halde oportünist, ikircilik, ve ürkek davranmıştır. Onların bu hali ve sendikanın zayıf görünmesi, düşmanı MESS'i daha uzlaşmaz, daha cüretkar ve saldırgan yapmıştır. Bu şeflerin baştan beri taşıdığı bir zaaftır.

Maden-İş yöneticilerinin en önemli hatalarından biri greve yardım anlayışındaki sakatlık ve dar görüşlülüktür. Grev ile dayanışma en ilkel bir mantıkla ele alınmış «bir yevmiye» «bir ekmek» «bir kilo et» seviyesine, yalnızca parasal yardım seviyesine indirilmiştir. **Bu mantığa uygun davranmanın sonucu grev, diğer iş kollarındaki işçilerden sosyalist partilerden ve çevrelerden, ilerici-demokrat çevrelerden ve işçi sınıfının müttefiki olan halk kesimlerinden tecrit edilmiştir. Onlarla gereken bağların kurulmasından, bu bağların kuvvetlendirilmesinden kaçınılmıştır. İşçi sınıfının dostları olan halk kesimleri ile ilerici-demokrat çevrelerle ve sosyalist partilerle çok sıkı bağlar kurup, onlarla ortak hareket ederek, grevi en geniş halk yığınlarına ve yurt dışındaki işçilere ve halklara mal etmek ve onların meselesi haline getirmek gerekirdi.** Güçlü kampanyalar düzenlemek ve bütün bu çevrelerin maddi - manevi imkanlarını metal işçilerinin grevine seferber etmek gerekirdi. Grev ile dayanışmanın ve grevi desteklemenin «bir ekmek»le «bir yevmiye» ile sınırlandırılması, grevin daha güçlü yürümesini, belkide daha kısa sürmesini ve daha başarılı bitmesini önlemiştir. **Şimdilerde dillerden düşürülmeyen ve yeni yeni akla gelen «dayanışma grevleri» yapılarak, işi yavaşlatma eylemleri yapılarak, grevi halka tanıtıcı toplantılar düzenleyerek, gençler, öğretmenler, teknik elemanlar tarafından boykot ve benzeri eylemler konarak, hem işverenler sınıfına hiç ummadıkları yerlerde darbeler vurmak mümkün olacaktı, hem de işçi sınıfının dostları harekete çekilmiş işçilerle diğer halk kesimleri arasındaki bağlar kuvvetlendirilecekti.** Hele hele, **dayanışma grevlerini istemekten öte fiilen gerçekleştirmiş olacaktık.** Geçmişte gö**rüldüğü gibi burjuvazi işçi sınıfının ve halkın fiilen aldığı ve kullandığı hakları tanımak ve yasallaştırmak zorunda kalmışlardır. Eğer sosyalist partiler ile halk ve ilericilerle gereken bağlar kurulsa, dayanışma sağlansa idi metal işçilerinin grevi başarı ile biter ve işçi sınıfına yeni haklar da sağlanabilirdi.** Grevlerin başarıya ulaşma şartları konusunda büyük devrimci Lenin şunları söylemektedir:

«Fakat **işçi fonları kanunlarla yasaklandığı zaman çok kişinin katkısının sağlanabileceğini düşünmek zordur. Hele bu gibi örgütlerin üye sayısı az olduğu sürece işçi fonları pek işe yaramayacaktır,** üstelik işçi sendikalarının açık bir şekilde kurulmuş olduğu ve emirlerinde muazzam paralar bulunduğu ülkelerde bile **işçi sınıfı yine de mücadele yolu olarak grevle yetinemez. Sanayinin durumunda (...) bir bozukluk olursa, fabrika sahiplerinin grevleri kasten körüklemesi yararlarına olacaktır. Bu yüzden işçiler, hangi şartlar altında olursa olsun sadece grev eylemleriyle ve grev dernekleriyle yetinemezler.** İkincisi: grevler ancak **işçilerin yeterince sınıf bilincine sahip oldukları, grev yapmak için elverişli zamanı seçebildikleri, isteklerini nasıl öne süreçeklerini bildikleri ve sosyalistlerle bağ kurmuş oldukları ve onlar aracılığı ile broşür ve bildiri sağlayabildikleri yerlerde başarılı olabilir.** (...) Bunların (sınıf bilincine sahip işçilerin) sayısı**nı artırmak, kitlelere işçi sınıfının davasını öğretmek, onlara sosyalizm ve işçi sınıfı mücadelesini tanıtmak için büyük çaba harcanmalıdır. Bu, sosyalistlerin ve sınıf bilincine sahip işçilerin bu amaçla bir sosyalist işçi sınıfı partisi kurarak birlikte yüklenmeleri gereken bir görevdir.** Üçüncüsü: görmüş olduğumuz gibi grevler, işçileri düşmanlarının (iktidar) olduğunu ve (iktidara) karşı mücadelenin gerekliliğini gösterir. Gerçekte bütün ülkelerin işçi sınıfına, işçi hakları ve bir bütün olarak halkın hakları için iktidara karşı mücadele gereğini öğreten grevlerdir. Daha önce de belirttiğimiz gibi, **ancak bir sosyalist işçi partisi hükümet ve işçi davası hakkında doğru anlayışı işçiler arasında yayarak bu mücadeleyi sürdürebilir.** (...) Grevlerin savaşın kendisi değil «bir savaş okulu» olduğuna, **grevlerin mücadelesinin sadece bir yolu, işçi sınıfı hareketinin sadece bir yanı olduğuna işaret etmemiz gerekir. İşçiler, bütün ülkelerde fiilen yapmakta oldukları gibi grevlerden bütün çalışmaların kurtuluşu için, tüm işçi sınıfının mücadelesine geçebilirler ve geçmelidirler.»**

Metal işçilerinin grevlerinde ustanın öğütlerine ne kadar uyulmuştur? Maden-İş'in «grev fonum bitti» demesi pek makul bir gerekçe sayılamaz, zira görüldüğü gibi grevler yalnızca para gücüne dayanmaz ve para gücü ile yürümez. Maden-İş ve DİSK, işverenleri dize ge**tirmek için tek bir mücadele biçimine saplanmışlar, yalnızca grevle yetinmişler, bu durum işçilerin mücadelesini zaafa uğratmıştır.**

İkincisi: Metal işçilerinin sınıf bilincinden şüphesiz yok. Onlar bunu defalarca ispatlamışlardır. Ne var ki bilinçlenme duran ve yerinde sayan bir şey değildir. Sınıf bilincinin devamlı geliştirilmesi gerekir. Bunun için de sosyalist partilerle bağ kurulmuş olması onların aracılığı ile broşürler, bildiriler, gazeteler sağlaması —grev yerlerinde— seminerler, açık oturumlar düzenlenmesi, filimler, tiyatrolar oynatılması gerekirdi. Yani grev bir sosyalizm okulu haline getirilmeliydi. **Oysa Maden-İş yöneticileri sosyalist partilerle bağ kurmaktan kaçmış, grev yerlerini bir siyasi eğilimin (İlerlemenin) tekeline bırakmış, İGD ve İKD'lilerin oyun alanı haline getirmiştir. «İlerlemenin» bencilliği ve sekterliği yüzünden grevler tecrit edilerek boğulmuş ve grevlerin bir sosyalizm okulu haline getirilme özelliği zayıflatılarak daha fazla sınıf bilinçli işçiler yetiştirilme imkanı çarçur edilmiştir. Sosyalist partilerin yapacağı işler, sendika eğitimcileri tarafından yapılmaya kalkılarak, sosyalist bilinç verme işi sendikal eğitim verme seviyesine indirilmiş, o bile lâ**yıkı ile yapılmayarak ağızlara, yüzlere bulaştırılmıştır.

Greverin, grev yerinin bir sosyalizm okulu haline getirilmesi sonucu işçileri sosyalist bilinç verilememesi, **sınıf bilinçli işçilerin** yetiştirilip artırılmaması, grevleri zayıflatan, işçinin dayanma gücünü zayıflatan, **işçiyi grev silahından soğutan** en önemli etkendir. Savaşın en önemli şartı moral-bilinç-inançdır. Grevlerin başarıya ulaştırılabilme şartı, grevlerin zaferinin teminatı, **işçilere verilecek sosyalist bilinç** ve **sınıf bilinçli** işçilerin yetiştirilmesi ve artırılması idi. Oysa bu görev po litik bir çalışmayı ve sosyalist parti leri gerektirirdi. Sendika yöneticileri sekter ve bölücü **ilerleme eğiliminin** güdümünde hareket ederek grevlerin **sosyalizm okulu** haline gelmesini önlediler. Üstelik, bölücü ilerleme eğiliminin elemanları grevdeki işçilere goşist ve benzeri suçlamalar yaparak işçilerin birliğini zayıflattılar, işçileri böldüler. Dolayısıyla hem işçilerin bilinçlenmesi önlenerek, hem işçiler içerden bölünerek grevler güçten düşürüldü. Hatta bazı işyerlerinde, örneğin Auer'de grev kırıldı. Bu grevin kırılmasında işçilere sosyalist bilinç verilmesi ve sendika yöneticilerinin işçilere ve işyerlerine ilgisizliği büyük rol oynamıştır.

Grevlerin **sosyalizm okulu** haline getirilememesinin başlıca nedeni sendika yöneticilerinin **sendika-siyaset, sendika-grev-sosyalizm ilişkilerinin özelliğini** anlamamış olmaları veya son derece dar bir bakışla bunu **ilerleme ile olan** ilişkiler olarak anlamalarıdır. Sendika yöneticilerinin bu dar görüşlülüğü ve ilerleme eğiliminin bu tutumu, sonunda işverenlerin politikası ile çakışmıştır. Şöyle ki: işveren örgütü MESS daha baştan beri grevlerin **politik amaçlı olduğu propagandasını** yürütmüştür. İşverenler işçilere politik bilincin sosyalist bilincin verilmesi halinde ve sınıf bilinçli işçilerin yetişmesi ve onların militanca faaliyet göstermeleri halinde, hem bu grevlerin işçiler açısından zaferle biteceğini görüyorlar, hem de yetişen işçilerin ileride işyerleri için ve burjuva sınıfı için ne büyük tehlike teşkil edeceğini gösteriyorlardı. Bundan dolayı işveren örgütü MESS grevlerdeki işçilere sosyalist bilincin verilmesini önlemek için daha baştan «grevlerin amacı politikdir» kampanyasını açtı. Böyle bir kampanya karşısında sendika yöneticileri «grevler politik amaçlı değildir» diyerek hep savunmada kaldı. Ve işverenlerin kampanyalarını «haklı» çıkaracak davranışlardan da titizlikle kaçındı! Sonuçta ilerlemenin bencil ve bölücü tutumu ile sendika yöneticilerinin dar **sendika-grev-sosyalizm** anlayışları olay olarak işverenlerin amacına hizmet etti. Grevler sosyalizm okulu olmaktan çıkarıldı. İşverenlerin de istediği buydu.

Burada kısa bir sonuç özetlemesi yaparak sonuç ve önerileri daha geniş anlatmayı ileriki yazılarımıza bırakalım.

Bundan böyle metal iş kolunda grup sözleşmeleri yapılacaktır. Eski dağınık sendikacılık devam ettiği takdirde işçi haklarında ilerleme sağlamak mümkün değildir. Sendikaların dağınıklığı-bölünmüşlüğü, ve rekabeti devam ettiği sürece bütün sendikaların sarılaşması ve işçi haklarını satması kaçınılmazdır. Grev görmek mümkün olmayabilir. Bu rezil sonuçlardan kaçınmak mümkündür. İşverenler nasıl MESS de örgütlenmişler ise, bütün **metal işçileri de metal iş kolunda tek bir sendikada birleşmeyi** (her iş kolunda tek işçi sendikası prensibi) amaçlamalıdırlar. (Bu aynı zamanda DİSK kongre kararıdır). Metal işçileri **ancak bu ölçüde birleştikleri ve örgütlendikleri takdirde, grev silahını kullanabilecekler, işletebilecekler MESS'i gerileterek ekonomik-sosyal haklarını ilerletebileceklerdir.**

Metal iş kolunda **tek işçi sendikasının** gerçekleştirmek amacımız olmalıdır. Ancak bu yeterli değildir. Bu büyük; üyeleri yüz binleri bulan, grev fonları yüz milyonları aşan, kadroları yüzleri bulan bu büyük işçi sendikasının **güdümü** yönetimi proletarya sosyalistlerinin elinde olmalıdır. Sınıf bilinçli işçilerin elinde olmalıdır. Bu uğurda kıyasıya mücadele edilmelidir. Aksi takdir de iş kolundaki tek ve büyük işçi sendikasının güdümünde sarı-gangster sendikacıların olması halinde, yüz binlerce işçi yine satılacak, işçi sınıfının sırtından milyonlar ve milyarlar vurularak, sendika ağalığı ve krallığı bugünkünden daha beter hale gelecektir. Bu konuda önümüzde tekstil işkolunda teksif ve tekstil örneği v.b. bulunmaktadır. Onun için proletarya sosyalistlerinin sendikalar alanında mücadelesi ölüm-dirim meselesi haline gelmektedir. Somut olarak, metal iş kolunda **bir tek metal işçileri sendikası örgütlemeye,** Türkiye Maden-İş sendikası öncülük yapmalı ve bu uğurda canla başla çalışmalıdır. Belki bu durumu görmeyen sendikacılar, bu gelişmeyi grup çıkarlarına aykırı bulan siyasi eğilimler vardır. Ama **sınıf bilinçli,** bilimsel sosyalist inançlı metal işçileri derhal sendikalarındaki (Türkiye Maden-İş sendikasındaki) **bu türden grupçu,** ve koltuğunu kaybetmekten korkan sendikacıları değiştirmek için mücadele etmelidir. Bir yandan sendikanın yapısını demokratikleştirmek için, diğer yandan metal işkolunda **tek** fakat proletarya sosyalistlerinin güdümünde bir sendikalaşmaya gitmek için mücadele etmelidirler.

Bundan böyle işçilerimizin bu işkolunda **büyük çapta grevlere,** toplu hesaplaşmalara kendilerini hazırlamalıdırlar. Artık eskisi gibi metal işyerlerinde küçük grevleri görmek nadir olacaktır.

Büyük çapta grev mücadelesi ise, devrimci militan kadroları olan sendika ister. Ama hepsinden önde **sosyalist bilinçli** işçi ister. Bundan dolayı işçilerin sosyalizm bilinci ile her ne pahasına olursa olsun donatılması gerekir. Bu sendikaların harcı değildir, sendikaların üstesinden geleceği bir görev değildir. Onun için gerek bugün, gerekse yarın, tek işkolunda tek sendika kurulduğunda olsun, sendikanın **işçi** sınıfı partisinin **olayca güdümünde** olması gerekir. İşçiler ve sendikalar **sosyalist bilinçle** donatılmadıkca grevleri başarıya ulaştırmak mümkün değildir. Somut olarak metal işçileri; **dar görüşlü, grevleri sosyalizm okulu haline getirmeyen,** tersine sosyalizmle sendika ve grevi ayıran Maden-İş yöneticilerini değiştirmek için mücadele etmelidirler. Sendika yönetimine, sendikayı ve grevi bir hayat okulu, sosyalizm okulu haline getirmeyi düşünen, işçilerin ve sendikanın, işçi sınıfı partisine **bağlı** olmasını düşünen, sınıf bilinçli işçiler ve kendisini işçi sınıfı davasına adamış ortalama işçi ücreti ile geçinen **işçi gönüllüleri** gelmelidirler.

Tek işkolunda tek ve devrimci sendikada olsa, büyük grev mücadelelerine de girse, bir tek eylem biçimi ile düşmanı yenmek mümkün değildir. Onun için işçi sınıfının diğer bölüklerinin ve halkın kesimlerini bu türden grev mücadelesini desteklemesini **dayanışma grevleri,** genel grevleri boykotları v.b. **değişik mücadele** yöntemlerini uygulaması gerekir. İşçilerin grev mücadelesinin işçi sınıfının diğer kesimlerinden halktan ve **değişik mücadele yöntemlerinden** koparmamak gerekir. Metal işçilerinin grevi, Türkiye işçi sınıfından ve Türkiye çalışanlarından koparılmış, tecrit edilmiş, değişik mücadele yöntemleri uygulanmamıştır. Bu durumun sorumlusu **dar görüşlü** sendika şefleri ile onların arkasındaki **bencil** ve **tekelci ilerleme eğilimidir.** Bundan dolayı Maden-İş üyesi metal işçilerinin sendika yönetimindeki **dar görüşlü** liderler ile bencil grupcu **ilerleme** elemanlarını uzaklaştırmak için mücadele etmeleri gerekir.

«UMUT»UN UMUTSUZLUĞU

(Baştarafı 1. Sayfada)

geçirmeyeceğiz, biz iktidarı devlet işgali anlamında anlamayız.»

Bugün ülkemizin ekonomisini, siyasetini, kültürünü, dinini v.s. v.s. şehirlerde çöreklenmiş sayıları 300 - 500'ü bulamayan finans - kapitalistlerle kasabalarda çöreklenmiş sayıları 2500 - 3000'i geçmeyen tefeci - bezirgân hacı ağaları ellerinde tutmaktadır. Bu azınlığın azınlığı bir avuç parababası, bu denli az oldukları halde bütün bunları nasıl başarabilmekte? Yabancı parababalarıyla etle tırnak olup nasıl Türkiye halklarını sağmal edip, zulümleriyle inim inim inletebilmekte? Tek kelimeyle Devlet olduklarından. Yani «Devleti işgal» eden güçler oldukları için.

Öyleyse Ecevit'in kastettiği «Devleti işgal edenler» bir avuç parababası mıdır? Hayır. Ecevit bunları kastetmiyor, bunların bir takım maşalarından bahsediyor. Yani «eşeğin semerine vuruyor». Semerinden eşek de vazgeçer. Yeter ki kendine dokunulmasın.

Ecevit bunun teminatını zaten veriyor. Biz **«devleti işgal etmeyeceğiz, ettirmeyeceğiz»**, Bu teminatı alan parababaları ise memnundur. Demek ki CHP'den kendilerine bir zarar gelmeyecektir. İktidarlarını sürdürecekler, keselerini doldurmaya devam edeceklerdir.

Ecevit devam ediyor: **«CHP dışında olup da geride bıraktığımız dönemde ızdırap çekmiş olan bazı kimseler bizi kalkan gibi kullanarak bir kin ve intikam dönemi açmaya kalkışacak olurlarsa, bilsinler ki onların da bütün gücümüzle karşısında olacağız».** Demek ki Ecevit'in CHP adına verdiği teminat yetmemiştir. Öyle ya parababaları kesin teminat istiyor, «sen yapmazsın ama ya işçi sınıfı» diyorlar. Ecevit ise, hür burjuvazinin, finans - kapital, tefeci - bezirgân ittifakına teslim oluşunu, küçük burjuvaziyi de yedeğine alarak pekiştirme çabasında. Ama işçi sınıfına sözü geçmediğine göre, onu da tehdit ediyor **«bütün gücümüzle karşınızda olacağız!», «savunma gerekçesiyle de olsa şiddeti şiddetle yenmeğe kalkışanlara karşı da aynı derecede kararlı davranacağız.»** Bu söylediğiyle saldırganların, «devleti işgal edenler» olduğunu Ecevit te kabul ediyor. İşçi sınıfının ve müttefiklerinin ise en hayasızca sömürü ve saldırı karşısında meşru müdafaa durumunda olduğunu anlatıyor. Ama meşru müdafaa da yok. Ecevit tek müdafaa cephesi öneriyor: o da parababalarının şartsız kayıtsız iktidarlarının müdafaası.

11'ler, yani finans - kapitalin hükümet içindeki «Truva atları» dememişler miydi: **«bu gidiş halkın patlamasını getirir»** dememişler miydi: «bizim amacımız devrimci gelişmeyi amortize etmektir» diye. İşte Ecevit'in uzun nutku da budur. Hatta Ecevit öylesine angajedir ki, değil işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin amaçlarını yerine getirmek, 1976 da daha da gericileştirilerek kabul edilmiş CHP programını bile gerçekleştireceklerine güveni yoktur. **«Yalnız tek başına iktidarda olmayışımız dolayısıyla değil, Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu koşullar nedeniyle de CHP'nin 1976 sonlarında yürürlüğe giren programı bu aşamada bir ölçünün ötesinde belki uygulanmayabilir.»** diyebiliyor. İşçi sınıfının ve müttefiklerinin programı zaten uygulanmayacak, CHP'nin yani hür ve küçük burjuvaların programı da uygulanmayacak, öyleyse, kala kala parababalarının programı kalıyor. Onların programı uygulanacak. Hükümet programı da bu amaçla bir avuç parababasının taleplerine uygun bir biçimde düzenlendi.

«CHP'nin başarı şansı: 1) Aşağıda toprağı; 2) Yukarıda devleti... finans - kapital ve tefeci - bezirgân hacı ağaları tahakkümünden kurtarmak ta yatıyor. Bu kurtarış, ikinci kuvayı milliyecilik hamlesi ister.» (Dr. Hikmet Kıvılcımlı, Sosyalist Gazetesi, 1967).

CHP ise tersine bir yola girmiştir. İkinci Kuvayı milliyecilik hamlesine değil, finans - kapital rotasına yönelmiştir. İşçi sınıfı ile ittifakı değil, finans - kapital boyunduruğunu tercih etmiştir. CHP hükümetinin kuruluş şekli, hükümet programı ve Ecevit'in son küçük kurultay konuşması bunu açık bir şekilde göstermiştir.

KONTR-GERİLLA TARTIŞMASI

(Baştarafı 1. Sayfada)

Gizli Polis, Gizli Emniyet, gizli casus, gizli Dernek, Gizli kulüp, kapılarında 'içeriye girmek yasaktır.' yazılı daireler, yapılar, alanlar, açıklanamaz 'Buluşmalar', Toplantılar, Oturumlar, Örtülü Ödenekler», maskeli formüller, iki yüzlü 'Haberler' bütün ilişkilere egemendir. Bütün o gizli kapaklı dünyanın topuna birden, üzerine 'Devlet Sırları' adıyla anılan 'Meşruiyet' perdesi indirilir.» (Halk Savaşının Planları, Dr. H. Kıvılcımlı, s. 87).

Gerçeklik bu iken, çıkarılan «Kontr-gerilla yaygaraları artık en çok Kontr-gerilla'ların hizmet ettiği güçlere yarayacak hale getirilmiştir.

«Kontr-gerilla'dan hesap sormak» mı? Tüm demokratların, sosyalistlerin, iyiniyetli vatandaşların dileği, niyeti bu olabilir; olmalıdır da... Ama Kontr-gerilla'dan laf ile hesap sorulmaz. Kontr-gerilla'dan hesap sormak, finans-kapital devletinden hesap sormaktır; o da ancak devlet mekanizması azınlığın azınlığı finans-kapital zümresinin elinde iken olacak iş değildir. Devletin gizli teşkilatlarının üzerine sadece lafla ve sonunu düşünmeden gitmek, sonunda o gizli teşkilatlara yarar. Son kontr-gerilla tartışmaları şu sonuca varmıştır.

Daha hükümet programı meclis**te eleştirilerken, S. Demirel ve MHP** sözcüsü A. O. Güner konunu üzerine gittiler, şunları söylediler: «Devlet arşivleri elinizde! Ispatlayın iddialarınızı!» Finans kapital sözcüleri neyin kışkırtıcılığını yapıyorlardı o gün? Bu kışkırtma kampanyasına daha sonra finans-kapital basınıda katıldı.

Finans-kapital sözcüleri geçmişteki ve bugünkü kanlı olaylara finans-kapitalin gizli servislerinin dışında sorumlular bulunmasını istiyorlardı. Onlara göre sorumlular «aşırı sol» da idi. AP-MHP sözcüleri CHP'yi açıklama yapmaya zorlarken, onun köşeye sıkıştırıldığının bilincinde idiler. CHP finans-kapitale teslim olarak hükümet olmuştu; onun gizli örgütlerine de dokunmamak zorundaydı; daha önce bu konuda söylediklerini unutmak (!) durumundaydı. Bunun da ötesinde, yerli ve yabancı bu türden gizli servislere uğraşmak böylesi hükümetlerin altından kalkacağı işler değildi. AP ve MHP sözcüleri, CHP nin bu açmazını bildikleri için konunun üzerine gittikleri ve halen de gitmekteler. Böylelikle gizli servislerin, cinayet şebekelerinin aklanmasını sağlayacaklar, «aşırı sol» u anarşinin tek sorumlusu olarak ilan edebileceklerdi. Ayrıca bu gürültülü tartışma içinde ordunun hamisi kesilecekler, orduyu CHP'ye ve genel olarak sola karşı kışkırtma ortamını hazırlayabileceklerdi.

Finans-kapital sözcüleri bu niyetler içinde iken, bu kez sol'dan gürültüler gelmeye başladı:

CHP'nin tam anti-demokratik politik manevralarına, finans-kapital rotasına sokulmasına hiç ses çıkartmayan kinci CHP milletvekilleri, konr-gerilla üzerine doğru yanlış açıklamalara başladılar. Sosyalistlerimiz elbette CHP'li demokratlardan geri kalmayacaklardı. KİTLE, «Kontr-gerilla artık gizliliğini yitirmiş bir örgüt olmasına rağmen, üzerine gidilmemektedir. (Kitle s. 195), diyerek, hükümetten yakınmaya başladı. POLİTİKA «Hükümetin kontrgerilla örgütünün üzerine gitmesine ve bu örgütü kapatmasını» (Politika 29 ocak) istemeye kalktı; finans-kapital borazanı basının yaptığı türden sersemletici manşetler atmaya başladı: «Dev-Kurt nedir?» v. b. gibi.

Kurtuluş, «Kontr-gerilla'dan hesap sorulmalı», «Kontr-gerilla'nın üzerindeki perde kaldırılmalıdır» manşetleri ile kervana katıldı.

Öyleki, Türkiye'de ki olayları bilmeyen bir yabancı ilk kez bu gazete ve dergileri okusa, Türkiye de gerici iktidarın yıkıldığını, geçici devrimci hükümetin kurulduğu, devrimin Kurucu Meclisinin toplanmakta olduğu günlerin yaşanmakta olduğu düşüncesine varabilir. Oysa gerçek — işin garibi herkesin dekabul ettiği gibi—, hiç de böyle değildir. Şu anda kontr-gerilla'yı açığa çıkartacak, gizli servislerinin sorumlularını cezalandıracak bir iktidar yoktur. Kontr-gerilla devletin bir parçası ise, onun üzerine gitmek bugünkü CHP hükümetinin işi elbette olamaz. Ecevit, bunu kaçamak-utangaç açıklamaları ile ifade etmiştir. Kontr-gerilla'nın üzerine gitmese ne niyetinin ne de gücünün olmadığını üstü örtülü biçimde anlatmıştır. Ama finans-kapitalin kam panyası durmamıştır. Demirel, Türkeş, Hürriyet, Tercüman tam yol meselenin üzerine gitmekte, gizli cinayet şebekelerini aklamak için uğraşıp durmaktalar.

Artık anlaşılmıştır ki finans-kapital bu kampanya ile, zaten boyunduruk altında tuttuğu Ecevit'e ve CHP'ye gücünü göstermekte, ken disini her an köşeye sıkıştırabileceğini hatırlatmaktadır. Yine bu kampanya ile, finans-kapitalin gizli servislerin kanlı tertipleri, cinayet şebekeleri gözlerden gizlenmek, katliam ve saldırıların sorumluları aklanmak istenmektedir. Bu kampanya ile Sosyalist ve demokrat hareket, «kargaşa»nın sorumluları olarak gösterilmek istenmektedir. Finans-kapital bunlarla da yetinmektedir. Bu konu üzerinde alabildiğine, kışkırtılan sorumsuz tartışmalarla, bir bütün olarak orduyu CHP ye ve sosyalistlere karşı kışkırtmak ve fişast harekâtlara hazırlama planını da uygulamaktadır. Finans kapital, orduya «koruyucu-hami» kesilerek, onu daha da yanına çekmek gayreti içindedir. Faik Türün «CHP nin marksist kanadının temizlenmesi»nden, **«ikinci bir kurtuluş savaşı vermek»** gereğinden söz ederken, Türkeş, **«mecliste etnik grupların varlığını siyasî maksatlarla öne sürüp, bölücülük yapan ağızlar, şimdi MİT'e, orduya saldırmaktadırlar»** derken, açıktır ki, bu amaca hizmet ediyorlar.

SOSYALİSTLERE VE DEMOKRATLARA DÜŞEN GÖREV NEDİR?

Bu konuda sosyalistlere, demokratlara düşen görev elbette susmak olmamalıdır. Ama «siyasi gerçekleri açıklama» niyetiyle, ya da devrimci ajitasyon uğruna finans-kapitale yardımcı da olunmamalıdır. Sadece laf olsun diye atılan keskin taleplerin, finans-kapitalin işine yarayabileceğini «kontr-gerilla» üzerine yapılan ajitasyon gevezelikleri göstermelidir.

Sosyalistler elbette bu tür gizli teşkilatların deşifre edilmesi için mücadele ederler. Ama bu mücadele, finans-kapitalin işine yarayacak sorumsuz gevezelikler, kimin yerine getireceği bilinmeyen taleplerle yürütülmemelidir. Sosyalistler, yurtseverler, gerici güçleri gizli devlet güçlerinin kanlı tertiplerini gün ışığına çıkartırken, bu konuda kafaların daha da karışmasına yol açacak tavırlar takınmamalıdırlar. Özellikle şu somut durumda «hesap sorulsun» v.b. gibi gevezeliklerin dışında kalınmalıdır. Kontr-gerilla gibi gizli servislerin çirkin yüzü, finans-kapitalin bu konudaki demagojileri ile birlikte açığa çıkarılmalıdır. Finans-kapital basının, Demirel'lerin, Türkeş'lerin bu konunun niye üzerine gittiği faşist tertiplerin, kanlı saldırıların gerçek sorumluları işçilere, köylülere, devrimcilere, demokratlara tüm yurtsever subaylara anlatılmalıdır. Finans-kapitalin provokasyonlarını boşa çıkartmak için bilinçlice mücadele etmek gerekir. Boş laf sadece işe yaramamakla kalmaz, zarar da getirebilir.

CEPHE HAKKINDA ANKET

(Baştarafı 1. Sayfada)

memek üzere planlanması, ilk adımda başta gelen görevdir.

Cevap 5 : Partisiz kitlelere yön verilemez ve geniş halk sorunları hiçbir zaman küçük görüşlerden, büyük pratiğe geçemez.

Vatan Partisi gibi sosyalizmi Türkiye şartlarına indirgeyebilecek bir partinin bulunması devrimci potansiyel için büyük bir şanstır.

Ve Türkiye şartlarına göre «Sosyalistlerin Blok oluşturması zorunluğu» önerisinin bu partiden gelmesi hiç te tesadüfi değildir. Görüşe içtenlikle katılıyoruz.

Nuri A.
TATVAN

Nice devrimci hemfikir savaşları için Sosyalist'e başarılar.

BU VERGİ ÇARKI HER GÜN BİRAZ DAHA AĞIR BİR CENDERE GİBİ ÇALIŞANLARIN SIRTINDA DÖNMEKTE, PAHALILIK GİTTİKÇE ARTARAK HAYATIMIZI ZEHİR ETMEKTEDİR.

İŞÇİLERİN, KÖYLÜLERİN, ÇALIŞAN 40 MİLYON HALKIN TEK UMUDU DEVRİMCİ DEMOKRATİK HALK İKTİDARIDIR.

Yeni vergiler yeni hükümetle kapımıza geldi dayandı

Sosyalist Gazetesi 4 ekim 1977 tarihli sayısında «yeni vergiler geliyor» başlığı ile yoksul halkın başına çökecek olan ağır yükün haberini vermişti.

İşte şimdi yeni vergiler, yeni hükümetle birlikte kapımıza geldi dayandı. Yeni vergiler, bu sefer MC eliyle değil ama, halkın «umut» diye desteklemiş olduğu CHP hükümeti eliyle halka dayatılacak.

«Neden hemen böyle peşin bir yargıyla konuşuyorsunuz» diye bu hükümeti «umut» gören yoksul vatandaşlarımız bize itiraz edebilirler. Ama bu bizim ön yargımız değil, yeni hükümetin kendi sözlerinden çıkarılmış gerçeklerdir.

«Nasıl» denecek.

Hükümet sözcüsü vergi cetvellerinin bütçe gelirini artırıcı yönde düzenleyeceğini ilan etti. (25.Ocak. Cumhuriyet).

Vatandaşlarımız, şu gerçeği, yıllar boyu acısıyla yaşayarak görmüşlerdir; bütçe gelirlerinin artırılması vergilerin artırılması ile oluyorsa, bu demektir ki, işçi-köylü-memur-esnaf, dar gelirli 40 milyon vatandaşımız vergi yükü daha da artıyor demektir. «Hayır, bu hükümet zenginlerinden, parababalarının kârlarından daha çok vergi alarak bütçe gelirini artıracak» diye yine «umut»lu vatandaşlarımız itiraz edebilirler. Gerçek, «umut»landıkları gibi olsa ne âlâ. Ama ne yazık ki öyle değil. Bu hükümette ettiğimiz üzerinde bütçe hesabı yapmaktadır.

Yine «nasıl» denecek.

Hükümet uzmanları, asgari ücretten vergi kesmedikleri takdirde, bütçenin net kaybının 35 milyar TL olduğunu hesaplamışlar. Eğer asgari ücretin yarısından kesilmezse, kaybı 20 milyar lira, ve halen memur ve işçilerin en az geçim indirimi olan 3000 TL. yi artırmayı düşünmüşler. Bu sefer hesap şunu gösteriyor, bütçenin net kaybı %10.

Hükümetin niyeti bütçe gelirini artırmak, o halde 35 milyardan vaz geçebilir mi? Yani bizleri ölmeden dirimizden asgari ücretimizden geri kesmekten vazgeçebilir mi?

Vazgeçmenin tek şartı, parababalarının, çalışan yığınların alın terinden kazanmış olduğu kârlarından daha çok vergi kesmesi, yani gelire göre ilerleyen vergi sistemini yerleştirmesi (500 TL. den % 5 kesilecekse, 10.000 TL. den % 75 kesilmesi) ve vergi kaçakçılığını önlemesidir. Bu ise mevcut vergi kanununu tümüyle yoksul halk lehine değiştirmekle mümkündür. Ama hükümetin açıklamalarının içinde böyle bir niyet yok. Olmasını biz sosyalistler beklemiyorduk zaten. Umutla bekleyen vatandaşlarımız ise, bekledikleri «umutsuz bir umut» olduğunu seziyor artık. Hükümet lüks otomobil alımında verginin artırılacağını belirtiyor. Bununla zenginlere karşı vergi yükünün artırıldığı fikrini yaratmaya çalışıyor. Türkiye'de lüks otomobil alacak kaç kişi var? Sayıları 500 ü, bilemedin 100 i geçmeyen parababaları alabilir. 1000 tane lüks otomobilden, haydi diyelim ki fiyatı kadar vergi kesseler (bu imkansız ya) yine de asgari ücretten kesilen vergi toplamının yanında devede kulak kalır. (Ayrıca para babalarının tek lüksü otomobil midir?) bununla mı bütçe geliri artırılacak?

Ücretler, yani işçiler ve memurlar, toplam verginin % 62,2 sini ödüyorlar. Yoksul ve halli köylülerin ödediklerini ise saymıyoruz. Ayrıca, bu sınıfların vergi kaçırması mümkün değil. Çünkü, daha ücretleri alınırken, vergisi «tevkif» edilmiştir. Ama parababaları işletme hasılatlarını eksik gösterme yoluyla, işletme giderlerini yüksek göstermekle, işletme defterlerinde yapılan kasıtlı oyunlarla, ve daha kanunların her tarafının parababalarına açık olduğu bin bir türlü yolla vergi kaçırırlar. Ayrıca kazançlarının yanında çok değersiz olan vergilerini ise, hükümet vergi iadesi, teşvik, kredi v.s. yollarla yine onlara iade eder.

Halkımız, yalnızca, kazançlarından dolaysızca yani açıktan açığa kesilen vergi ödemiyor, bir de, dolaylıca her gün ödedikleri vergi var. Buna dolaylı vergi diyorlar. Bu dolaylı vergiler, ihtiyaç maddelerini, gerçek fiyatlarından daha yüksek fiyatla satın alarak ödediğimiz vergilerdir. Yani devlet şekere, gaza, tuza, kiprite, içkiye, sigaraya v.s. tüketim maddelerine vergi koyar. Yani, halk bu ihtiyaç maddelerinin bedelini, onların vergisini de öder

Parababaları ve onların hükümetleri bu vergi sisteminin en adil sistem olduğu yalanının propagandasını yaparlar. Derler ki, «bu vergiyi zenginde yoksulda, eşit oranda ödüyor. O yüzden adil bir vergilendirmedir.» Halbuki zenginin geliri, köylünün ve işçinin gelirinden binlerce kat fazladır. İşte yoksulun gelirine, göre ödediği vergi ile zenginin gelirine göre ödediği vergiyi kıyaslarsak, hemen görülür ki ortaya binlerce kat, yoksulun aleyhine, zenginin lehine eşitsizlik çıkar. Görülür ki, dolaylı vergiler parababalarının ve hükümetlerinin iddia ettiği gibi adil değil, adaletsizliğin ta kendisidir. Kapitalizmin, «adaleti» budur.

Bu hükümet bu gerçekleri halk lehine değiştirebilir mi? Bunun mümkünü yoktur. Çünkü, devlet yapısı değişmemiştir. Devlet, işçilerin-köylülerin, yoksulların değil, parababalarının devletidir. Elbette bu vergi çarkı parababaları lehine dönecektir. Bu hükümet ise parababalarının hükümetidir. Vergileri elbet parababalarının lehine düzenleyecektir. Ve bu vergi çarkı her gün biraz daha, milyonlarca çalışan vatandaşlarımızın sırtında ağır bir cendere gibi dönmekte, pahalılık görülmedik hızla artarak hayatımızı zehir etmekte ve halkımızı sürüm sürüm süründürmektedir.

Vatan Partisi; çalışan, değer yaratan halkımızın, hayatını maddi ve manevi iyileştirmek için, asgari ücretten vergi kesilmeyeceğini, vergi sistemine ilerleyen vergi usulünü, yani düşük gelirden çok az oranlı daha yüksek gelirden çok daha yüksek oranlı vergi kesileceğini, vergilerin bugünkü durumunu tersine çevirerek ihtiyaç maddelerini ucuzlatacağını, vergi kaçakçılığını önleme yollarını programında ilan ediyor. Ve bunun davasını güdüyor. Peki Vatan Partisi'nin çalışan halkımız lehine bu tutumunun, halkın «umudu» Ecevit hükümeti söyleyip, uygulayabiliyor mu? Ne mümkün. Çünkü, Ecevit ve CHP yöneticileri, parababaları ile kucak kucağa, onların çıkarları yönünde idarenin dümenini ayarlamışlardır. Yine hükümetin vergi politikasından parababaları umut beklemektedir. Halkımızın umutlanması mümkün mü?

İşçilerin, köylülerin, çalışan 40 milyon vatandaşımızın tek umudu olabilir. Devrimci Demokratik Halk İktidarının kurulması. Bunun olmasının ise tek şartı vardır. Vatan Partisi öncülüğünde halk cephesi hükümetinin iktidar olması. Halkın davası budur.

Sosyalist'e mektup

TAMSAŞ işyeri toplantısında İGD'li temsilciler Sosyalist'in 51. sayısındaki «TAMSAŞ'ta Olanlara Ne Demeli» yazısını okudular. «Direnişi neden yazmamışlar? Madem doğru şeyler yazıyorlarmış(?)» diyerek ve de «işveren partisinin gazetesidir.» «Bölücülük yapıyor.» diye Sosyalist'e çamur atmaya kalktılar. Yine ucuz politika yaptılar. Direniş yazılsaydı sanki işçiye oynanan oyun bozulacak mıydı?

Çok istedikleri direnişi de anlatalım.

Maaşların verileceği 4 Ocakta; paraların dağıtılacağı kesin olarak biliniyorken ve işçiye bir gün önce belirtilmişken 11 dakikalık bir direniş yapılıyor. Bu ne anlama gelir? Bizim bildiğimiz direniş, laf olsun diye yapılmaz. Zaten kazanılmak üzere olan haklarla ilgili olarak direniş yapmak göz boyamak değil de nedir?

İGD'li temsilcilerin işçileri toplantıya çağırıp SOSYALİST'i okumaları sonra da atıp fırlatmaları nedendir? İşçiler «yazılanlar doğru değil mi?» deyince de laf değiştirmeler niye? Temsilciler Sosyalist'te yazılan eleştirilere işçiler sahip çıkınca geriye çekilmişlerdir. «Gazeteye kim verdi bu yazıyı?» diye, işçileri tehdit ederek korkutacaklarını sanmışlardır. Çünkü istedikleri, «işçi birşey

TAMSAŞ'ta tedirgin olanlar

bilmesin, peşimizden gelsin» dir. Onun için işçilerin bilinçlenmesinden korkuyorlar. Niye Maden-İş dergi ve gazeteleri dışındaki gazeteleri yasaklıyorlar? Madem ki siyasetleri doğrudur! İşçileri bilinçlendirmiş, ikna etmişlerdir, niye başka gazeteleri okumalarından korkmaktadırlar. Niye özellikle Sosyalist gazetesinden ve Vatan Partisi'nden tedirgin olmaktadırlar: Çünkü Vatan Partisi programında da belirttiği gibi «en uyanık ve en teşkilat kabiliyetli sosyal zümre» işçi sınıfını «siyasete kuyruk değil, baş yapma»ya çalışmaktadır. Sosyalist gazetesi işçi sınıfına siyasî bilinç taşımaya ve onları siyasî iktidara hazırlamaya çalışmaktadır.

İşçileri ekonomik ve siyasî mücadeleye hazırlama yolunda sendikalarımıza da büyük görevler düşer. Vatan Partisi programı şöyle der! «Sendikalar kibar memurlar şubesi sayılmayacak, işçi sınıfımızın kültür ve bilimini yücelten hayat okulu, millî mücadele teşkilatı olacaktır» demek ki görevimiz işçilerin kültür ve [illegible] yüceltmek için sendikalarımızı mücadele [illegible] hayat okulu haline getirmektir. Bunun için toplantılarda [illegible] ebeliği yapıp nutuk atmak yerine yaklaşan toplu sözleş[illegible] minde ve her zaman eğitimler yapılmalıdır. Temsilciler ise işyerinde işçileri bilinçlendirmeye, kendi kurtuluşları için hazırlamaya, onlara öncülük etmeye canla başla çalışmalıdırlar.

SOSYALİST GAZETESİ VE VATAN PARTİSİ BUNUN İÇİN ÇALIŞIYOR.

ÇALIŞACAK HERKESİ LAF DEĞİL İŞ BEKLİYOR.

İŞ YAPANLARLA HER ZAMAN BİRİZ VE DOST OLACAĞIZ.

Devrimci Derleniş ve «Tek Parti» rüyası : 5

TSİP ÖNCESİ VE SONRASI

Devrimci Derleniş'in bize yönelttiği bir soruyu cevaplandırarak eleştirimizi tamamlayalım. Şöyle sorular «siz TSİP içindeyken, TSİP ve aynı yolu izleyen diğer partilerde birer grup partisi idiler de; bu gün neden grup partisi değiller? Lütfen söyler misiniz sayın yeni VP kurmayları?»

TSİP olayı 14 Ekim'den sonra parti doğuşları içinde bir özellik taşır ve TİP'in minyatür bir tekrarı denebilir. Yani TSİP ideolojisi amorftu, elektrikti, olayların akışı içinde çeşitli biçimlere oturdu. İşte 14 Ekim sonrası Proletarya Sosyalizmi içinde görünen kadrolardan bir bölüğü kaptı kaçtı mantığı ile bir parti örgütledi, adını TSİP koydular. Yani bir eğilim içinden sadece bir bölük (grup) partiyi örgütledi. Bu nedenle TSİP, gruplaşmaya yıldırımlar yağdırırken, kendisi grup partisi olarak doğdu. O dönemde görünüşe aldanan pek çok proletarya sosyalisti TSİP içinde yer aldı, TSİP tepesi de proletarya sosyalizmi maskesini takınmışdı. Açık konuşmasa da öyle bir izlenim bırakıyordu. 1,5 yılda olayların hızla akışı içinde TSİP içindeki kadrolar arasında teorik ve pratik sınır çizgileri belirlendi, TSİP merkezi açıkca proletarya sosyalizmini inkâr ederek, kendini küçük burjuva sosyalizminden başlayıp burjuva sosyalizmine kadar uzanan geniş bir alanın içine attı. Bunun sonucu ise proletarya sosyalistlerinin TSİP'den atılması olmuşdu. Böylece TSİP, proletarya sosyalizmi içinde gezinen bir grubun partisi olmakdan çıkıp, küçük burjuva eğilimlerin partisi oldu. Fakat bu gün içinde teorik karmaşa hâlâ bitmemişdir. Devrimci Derleniş bu şekillenmeleri kavramaz. Ona göre «Türkiye solu en az 20 yuvara bölünmüşdür». Bunlar birleşmelidir. Arada Devrimci Derleniş'in abartmasına da değinelim. 20 yuvar varlığından bahsedip, Derleniş duyguları kabartılmak istenir. Ama bu «20 yuvar» neyin nesidir bahsedilmez. Sayı yüksek tutulur ki dağınıklığın «dehşeti» kavranabilsin. Zayıf tezlerini güçlendirmek için bir abartmadır yapılan. Benzer bir abartmayı Plekanov da yapmışdır. Sendikaların partizanlığını savunan Lenin'e karşı Plekanov «Rusya'da 11 devrimci örgüt vardır; sendikalar hangisine yanaşsınlar» der. Lenin ise «iki rakip sosyalist parti vardır» der. 11 rakamı ile 2 rakamı epey farklı. Bugün bizde de partiler ve eğilimler başlıca üç bölükdedir. Burjuva sosyalizmi, küçük burjuva sosyalizmi ve proletarya sosyalizmi. Fakat Devrimci Derleniş böyle sınıf, zümre temeline dayalı bir tasnif yapmaz, sadece «20 yuvardan» bahseder. Sınıf, zümre temelinden bahsederse derlenişçilerin sayısı hızla azalacaktır çünkü.

Partilere grup partisi demek artık hiç bir şey anlatmaz. Hangi sınıf veya zümre eğilimini temsil eder o belirtilmelidir.

İşte TSİP proletarya sosyalizmi içinde görünen bir grup tarafından kotarıldığında grup partisiydi, fakat zamanla proletarya sosyalizmi içinden bir grup almakdan küçük burjuva sosyalist eğilimi özüne bürününce veya bu saklı özünü olaylar ortaya çıkarınca grup partisi olmak yerine küçük burjuva tabakaların partisi oldu. Artık TSİP'e grup partisi demek bir şey ifade etmez, onu nitelemez. İsmini koymak gereklidir. Fakat bu gelişimi Devrimci Derleniş kavramaz, ona göre bir dağınıklık vardır, bir de tek parti hedefi. «Dağınıklığın» sınıf, zümre temeli var mıdır, varsa nedir, bunası Derlenişçileri ilgilendirmez. Onun için bütün partilerin önünden kendi sınıf ve zümre nitelemelerini kaldırıp yerine «zehir gibi» grup partisi yaparak, bütün sınır çizgilerini hayali dinamitle uçururlar.

(Devamı Gelecek Sayıda)

SEYRANBAĞLARINDA HALK TÜKETİM KOOPERATİFİNİN I. OLAĞAN KONGRESİ YAPILDI

TÜKETİM KOOPERATİFLERİ İÇİN HALKLA ÖRGÜTLENELİM...

Alabildiğine örgütlü bir avuç parababası ve onun güdümündeki tefeci - bezirgânlar 40 milyonluk Türkiye halkının üzerindeki sömürüsünü içinde yaşadığımız bunalım döneminde kat kat arttırdı. Bunalımın doğal sonucu olarak başta işçi sınıfımız olmak üzere tüm emekçi yığınlar üzerine kanlı saldırılarını sürdürüyor.

Parababalarının bu sömürü ve zulmüne karşı örgütsüz, dağınık olan geniş emekçi yığınlar henüz gerekli kesin cevabı veremiyor. Çünkü henüz yeterince örgütlü değiller.

Emekçi halkın pahalılığa karşı örgütlenmesinde bir adım olacağı inancıyla 7 ay önce Seyranbağları halkı bir tüketim kooperatifi kurmak için girişimde bulundu. Bu girişimin mahalle halkı tarafından sevinçle karşılanmasına karşın devrimci çevrede olumsuz ve lüzumsuz karşılandı. Daha ilk açılış gününde bir takım sol çevrelerden aleyhinde propaganda başladı. Bu girişim «Ekonomistlik»le «bakkalcılık»la suçlanıp, önyargılı ve ciddi olmayan tavırlarla karşılaştı.

Fakat 5 aylık çalışma sonucu hayat Seyranbağları halkını doğruladı. Gerek yapılan üye toplantılarına, gerekse 29.1.1978'de yapılan 1. Olağan Kongreye üye olan, olmayan herkesin gösterdiği ilgi, önyargılı birçok kişiyi şaşırttı.

Kongreye toplam üye sayısının tamamına yakın bir kısmı ve üye olmayan geniş bir kitle katıldı. Kongre kooperatiflerin halk teşkilâtlanmasındaki yerini kavratma doğrultusunda yeni bir adım oldu.

Kongreyi izleyen mahalle halkına, şu gerçek bir kere daha anlatıldı: Üretim kooperatiflerinin küçük sermayecikleri serbestleştirip, üretime katılmasını sağlayan, tüketim kooperatifleri ise iç ticareti düzenleyerek sömürüyü ortadan kaldıran halk teşkilâtlanmasıdır.

Günümüzde üretim ve tüketim kooperatifleri arasında doğrudan bir ilişki kurulamadığı için aracı tefeciyi ortadan kaldırıp ürünlerine gerçek değerlerini verme doğrultusunda bir örgüt olması gereken üretim kooperatifleri bu amacına ulaşamayıp gene ürünlerini aracı - tefeci toptancıya vermek zorunda kalıyor.

Örgütlenmesi belli bir hız kazanan tüketim kooperatifleri ise sermayeleri çok az olduğundan fabrikaya - tarlaya, yani doğrudan üretim yapılan yerlere ulaşamamaktadır. İşte bu durumdan aracı - tefeci faydalanmakta, malları halka gerçek değerinin çok çok üstünde satarak vurgunlar vurmaktadır. Bunu önleyebilmek için önümüze koymamız gereken görev açıktır: Üretim kooperatifleri birliği olan Köy - Koop'a sahip çıkmak, tüketim kooperatifleri arasında benzer birliği oluşturmak; böylece birbirinden ayrı düşünülemeyecek olan iki kooperatif arasında hem organik bağ kurulabilecek, hem de üreticinin bir cebinden giren diğer cebinden çıkmamış olacaktır.

İşte Seyranbağları'ndaki Halk Tüketim Kooperatifinin 1. olağan kongresi bu gerçeklerin bir kez daha bilince çıkarılması için bir araç oldu.

Özellikle pratik öneriler gündeminde üyelerin çok büyük ölçüde aktif olarak katılması kooperatife herkesin sahip çıkması gerektiğinin kavranıldığını gösteriyordu.

Gelen pratik öneriler şöyle sıralanmaktadır :

- Mahallenin kömür ihtiyacının karşılanmasında kooperatifin öncü olması,
- Et - Balık Kurumuyla ilişkiye geçip halkın ucuz et ihtiyacının karşılanması,
- Duvar gazetesi hazırlayarak mahallenin belli başlı yerlerine asmak,
- Fiyat listeleri hazırlayıp mahalle halkına dağıtılıp etkin bir şekilde propaganda yapmak,
- Hemşire bir üye tarafından, ihtiyacı olan üyelere haftanın belirli günlerinde parasız iğne yapmak.

Üyelerin getirdiği öneriler şunu gösteriyor ki; kooperatif yalnızca ucuz mal satan bir yer değil mahallenin tüm sorunlarına çözümler getirilebileceği bir çatı olabilir ve olmalıdır.

Kongre sonunda çıkarılacak en önemli ders şudur: halkın acil sorunlarından, taleplerinden hareket edip, çözümler getirebilindiği ölçüde örgütlenebileceği ve örgütüne sahip çıkacağıdır. Ve kooperatiflerde halkın girişimi ile kurulduğu ölçüde başarıya ulaşacaktır.

Sosyalist

DÜŞÜNCE ve DAVRANIŞ GAZETESİ

Haftalık Siyasî Gazete (Şimdilik 15 Günde Bir Çıkar) / Sahibi : Yaşar Yuva / Sorumlu Müdür : Mehmet Akyol / Adres : Nuruosmaniye Cad. Garant İş Hanı No: 36 - 2/7 / Dizgi - Baskı : Murat Matbaacılık Koll. Şti. Tel : 27 45 71 / Son Baskı Tarihi : 9 Şubat 1978 / Abone Şartları : 6 Aylık 36 TL., Yılık 72 TL.